

ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดอุบลราชธานี และความเกี่ยวข้อง
ระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว

น.ส.จุฑาพร แต่ภักดี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสุขภาพจิต ภาควิชาจิตเวชศาสตร์
คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2561
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

Empathy in junior high school in Ubonratchathani Province and The Association
between family functioning

Miss Juthaporn Taepakdee

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Science in Mental Health
Department of Psychiatry
Faculty of Medicine
Chulalongkorn University
Academic Year 2018
Copyright of Chulalongkorn University

3742578944

CU iThesis 6074006730 thesis / recv: 27072562 11:31:40 / seq: 5

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
จังหวัดอุบลราชธานี และความเกี่ยวข้องระหว่างการปฏิบัติ
หน้าที่ของครอบครัว

โดย

น.ส.จุฑาทพร แท้ภักดี

สาขาวิชา

สุขภาพจิต

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

อาจารย์ แพทย์หญิงพันธุ์ เกิดโชค

คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณะบดีคณะแพทยศาสตร์
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์สุทธิพงษ์ วัชรสินธุ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ แพทย์หญิงศศิธร ปรีชาวุฒิเดช)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(อาจารย์ แพทย์หญิงพันธุ์ เกิดโชค)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(อาจารย์ ดร.ณภัทรวรรต บัวทอง)

3742578944

CU Thesisis 6074006730 thesisis / rev: 27072562 11:31:40 / seq: 5

จุฬาทปร แตัักถึ : ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดอุบลราชธานี
 และความเกี่ยวข้องระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว. (Empathy in junior high school in
 Ubonratchathani Province and The Association between family functioning) อ.ที่ปรึกษา
 หลััก : อาจารย์ แพทย์หญิงพันตรี เกิดโชค

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ณ จุดเวลาใดเวลาหนึ่ง (Cross – sectional Descriptive Study) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นและการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 716 คน ซึ่งถูกเลือกโดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบวัดความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ของจิตราภรณ์ ทองกวอด ซึ่งพัฒนามาจากทฤษฎีของโกลแมน และแบบวัดการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว Chulalongkorn Family Inventory (CFI) นำเสนอโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา วิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน โดยใช้สถิติ t-test , One way ANOVA และ Multiple Linear Regression โดยกำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.93 ในขณะที่การปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวอยู่ในระดับดีพอสมควร ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.11 ความสัมพันธ์ระหว่างความเห็นอกเห็นใจและการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ($p < 0.001$) และมีความสัมพันธ์กับทุกด้านของการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวยกเว้นด้านการควบคุมพฤติกรรม และมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับปัจจัยเพศ ($p < 0.001$) คะแนนเฉลี่ยสะสม ($p < 0.001$) สถานะความสัมพันธ์ของบิดามารดา ($p = 0.03$) และความสัมพันธ์ของนักเรียนกับมารดา ($p = 0.001$)

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นและการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวมีความสัมพันธ์กัน ดังนั้นการช่วยให้ครอบครัวปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างแข็งแกร่งย่อมช่วยในการเสริมสร้างความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นให้กับเด็กได้

สาขาวิชา สุขภาพจิต
 ปีการศึกษา 2561

ลายมือชื่อนิสิต
 ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลััก

3742578944

CD iThesis 6074006730 thesis / recv: 27072562 11:31:40 / seq: 5

6074006730 : MAJOR MENTAL HEALTH

KEYWORD: empathy, family functioning

Juthaporn Taepakdee : Empathy in junior high school in Ubonratchathani Province and
The Association between family functioning. Advisor: Pantri Kirdchok

The purpose of this cross-sectional descriptive study was to examine the association between empathy and family functioning in junior high school students at Benchama Maharat school in Ubonratchathani province. Through sample random sampling 716 students were recruited. All participants completed a questionnaire on a demographic information, the empathy measurement form of Jttraporn Thongguat which was developed from the theory of Goleman and Chulalongkorn Family Inventory (CFI) of the professor, doctor Umaporn Trangkasombat. Data were analyzed by descriptive statistical methods and inferential statistical methods including t-test, ANOVA, Multiple Linear Regression, with statistical significant level at 0.05.

The results were as followed. The student has empathy in overall in high level with the average score 3.93. The family functioning in overall was in good level with the average score 3.11. From the study of association, it was found that the empathy can affect to the family functioning with statistical significant level at 0.000. Moreover, it can affect other factors; sex ($p < 0.001$), grade ($p < 0.001$), family status ($p = 0.03$), the relationship between student and mother ($p = 0.001$)

The results of this study suggest that empathy and family functioning are related. Thus, helping them to function better play major roles in the development of adolescent's empathy.

Field of Study: Mental Health

Student's Signature

Academic Year: 2018

Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จไปได้ด้วยดี โดยได้รับความช่วยเหลืออย่างดีจากอาจารย์แพทย์หญิงพันธุ์ เกตโชค อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ซึ่งเป็นผู้ให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็นต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนช่วยแก้ไขข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์ด้วยดีเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์แพทย์หญิงศศิธร ปรีชาวุฒิเดช และ อาจารย์ดร.ณภัทรวรรต บัวทอง ที่ให้เกียรติมาเป็นประธานและกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งให้คำแนะนำและตรวจสอบแก้ไขส่วนบกพร่อง เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ขึ้น

ขอขอบคุณ นางสาวจรินทร์ต์ ดีสวัสดิ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์สถิติ และผู้วิจัยขอขอบคุณในความกรุณาอย่างยิ่ง ของกลุ่มตัวอย่างทุกท่าน และท่านผู้อำนวยการ คณะจารย์ฝ่ายแนะแนวโรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช ที่ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือประสานงาน และอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล

ขอขอบคุณเพื่อนๆ นิสิตปริญญาโทสาขาสุขภาพจิตที่คอยช่วยเหลือ และให้กำลังใจ ตลอดปีการศึกษา รวมไปถึงเจ้าหน้าที่ฝ่ายธุรการทุกท่าน ที่คอยช่วยเหลือและให้คำปรึกษา

ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ และครอบครัวแต่ภักดีที่ให้กำลังใจในทุกๆด้าน รวมไปถึงการศึกษาครั้งนี้ รวมไปถึงเจ้าหน้าที่นางสาวกรภัทร ศรีกุล และนักเรียนที่โรงเรียนกวดวิชาเรียนอึ้ง ที่ให้ความเข้าใจในความไม่สะดวกต่างๆระหว่างที่ผู้วิจัยดำเนินการทำงานวิจัยนี้

จุฑาพร แต่ภักดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
บทที่ 1	1
บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา.....	1
1.2 คำถามของการวิจัย	2
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3
1.5 ข้อตกลงเบื้องต้น	3
1.6 ข้อจำกัดในการทำวิจัย.....	3
1.7 คำนิยามเชิงปฏิบัติการที่จะใช้ในงานวิจัย	3
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	4
บทที่ 2	5
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
แนวคิดและทฤษฎี.....	5
2.1 แนวคิดของความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	5
2.1.1 ความหมายของความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	5
2.1.2 แนวคิด และทฤษฎีของความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	6
2.1.2.3 ทฤษฎีพัฒนาความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นของ ฮอฟแมน (Hoffman) ⁽¹⁷⁾	7
2.1.2.4 แนวคิดความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นของเอรอนเฟ็ด (Aronfeed) ⁽¹⁸⁾	7
2.1.2.5 ลักษณะของผู้ที่มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นโดยวัลย์รัตน์ ⁽¹⁹⁾	8

3742578944

CD IThesis 6074006730 thesis / rev: 27072562 11:31:40 / seq: 5

2.1.3 ความสำคัญของความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น.....8

2.1.4 ปัจจัยที่มีผลต่อความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น.....9

2.1.5 แนวทางการเสริมสร้าง และการพัฒนาความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น 10

2.2 แนวคิดของการทำหน้าที่ของครอบครัว..... 11

2.2.1 ความหมายของการปฏิบัติหน้าที่ในครอบครัว 11

2.2.2 แนวคิดของการทำหน้าที่หน้าที่ในครอบครัว..... 11

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 14

บทที่ 3 16

วิธีดำเนินการวิจัย 16

3.1 รูปแบบการวิจัย (Research Designs)..... 16

3.2 ระเบียบวิธีวิจัย (Research Methodology) 16

3.3 การรวบรวมข้อมูล (Data Collection)..... 21

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis)..... 21

บทที่ 4 22

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 22

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป..... 22

ส่วนที่ 2 ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น..... 26

ส่วนที่ 3 การปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว 26

ส่วนที่ 4 ความเกี่ยวข้องระหว่างความเห็นอกเห็นใจ และปัจจัยต่างๆ..... 27

บทที่ 5 32

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 32

5.1 สรุปผลการวิจัย 32

1. ข้อมูลทั่วไป 32

2. ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น 32

3. การปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว..... 33

4 ความเกี่ยวข้องระหว่างความเห็นอกเห็นใจ และการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว..... 33

5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	33
1. ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช.....	33
2. การปฏิบัติหน้าที่ในครอบครัว ในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช.....	34
3. ความสัมพันธ์ระหว่างความเห็นอกเห็นใจ และการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว.....	34
4. ความสัมพันธ์ระหว่างความเห็นอกเห็นใจ และปัจจัยเรื่องเพศ.....	35
5. ความสัมพันธ์ระหว่างความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และปัจจัยคะแนนเฉลี่ยสะสม.....	35
6. ความสัมพันธ์ระหว่างความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และสถานะความสัมพันธ์ของบิดามารดา.....	36
5.3 ข้อได้เปรียบของการวิจัยครั้งนี้.....	36
5.4 ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะ.....	36
5.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ และนำไปใช้ต่อ.....	36
บรรณานุกรม.....	37
ภาคผนวก.....	41
ประวัติผู้เขียน.....	63

3742578944

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

ความเห็นอกเห็นใจเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินชีวิต เนื่องจากทักษะนี้จะเป็นตัวผลักดันให้บุคคลเกิดความรู้สึกร่วมทุกข์และเห็นอกเห็นใจบุคคลอื่น และพยายามดับทุกข์ให้คนอื่น ดังนั้นทักษะนี้จึงช่วยพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ครอบครัว จนไปถึงในระดับสังคม ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นเป็นหัวใจสำคัญของการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และการเข้าใจผู้อื่น ซึ่งช่วยทำให้บุคคลหนึ่งสามารถทำประโยชน์แก่สังคมได้⁽¹⁾ และความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นมีส่วนช่วยในการพัฒนาคนเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคม และช่วยให้เกิดพฤติกรรมเชิงบวกในสังคมได้⁽²⁾

ในขณะที่บุคคลที่ขาดความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นคือบุคคลที่กระทำการสิ่งใดโดยอิสระ ขาดความคิดในการเข้าใจว่าพฤติกรรมเหล่านั้นส่งผลเสียต่อผู้อื่น และไม่สามารถรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่นได้⁽³⁾ ซึ่งทำให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมต่อต้านสังคม ซึ่งเห็นได้จากงานวิจัยต่างๆที่นำเสนอพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนในโรงเรียน หรือความก้าวร้าวของเด็กซึ่งอาจมีผลเกิดจากการที่เด็กขาดความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น⁽⁴⁾

การพัฒนาความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นเกิดขึ้นตั้งแต่ช่วงวัยทารก เป็นระยะที่เด็กจะสามารถแสดงพฤติกรรมความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นจากการมองเห็น⁽⁵⁾ หลังจากนั้นเมื่อเด็กโตขึ้นก็จะสามารถแยกความรู้สึกของตนกับผู้อื่นได้ ดังนั้นจึงปฏิเสธไม่ได้ว่าการเสริมสร้างให้เด็กมีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นจำเป็นที่จะต้องดูในบริบทที่เกี่ยวข้องกับการทำหน้าที่ของครอบครัวด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมไทยที่ครอบครัวมีบทบาทอย่างมากในการส่งผลต่อพฤติกรรมและบุคลิกภาพของเด็ก โดยครอบครัวเป็นระบบที่มีความสำคัญทั้งในแง่ของการเลี้ยงดู การช่วยเหลือสนับสนุนสมาชิกที่สามารถที่จะพัฒนาไปในทางที่ดีทั้งกายและใจ ดังนั้นเด็กคนหนึ่งอาจจะไม่สามารถพัฒนาไปเป็นบุคคลที่ดีได้หากปราศจากครอบครัวที่ดี⁽⁶⁾

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นบุคคลที่อายุระหว่าง 13-15 ปี ซึ่งช่วงวัยนี้เป็นช่วงอายุที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างมากจากวัยเด็กเติบโตไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่⁽⁷⁾ โดยจากสภาพที่ต้องพึ่งพาผู้ใหญ่ไปสู่สภาวะที่รับผิดชอบและพึ่งพาตนเอง จุดเด่นของพัฒนาการทางสังคมของวัยรุ่นอยู่ที่ความสัมพันธ์กับผู้อื่นรอบๆตัว โดยเฉพาะเพื่อนซึ่งมีอิทธิพลกับตัววัยรุ่นเป็นอย่างมาก⁽⁸⁾ ดังนั้นการศึกษาความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นในบุคคลวัยนี้จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจอย่างมาก เพราะเป็นช่วงที่เด็กกำลังเรียนรู้ที่จะเข้าใจผู้อื่นและปรับตัวในสังคม หากเด็กมีความใส่ใจในความรู้สึกของผู้อื่น ก็ย่อมส่งผลดีแก่สังคมด้วย

การศึกษาด้านความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นมีอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน แต่โดยส่วนใหญ่จะเน้นในด้านการส่งเสริมและพัฒนาที่ตัวบุคคลในรูปแบบของการทำกลุ่มสัมพันธ์ หรือบทบาทสมมติ รวมไปถึงการหาความสัมพันธ์ในด้านความผูกพันในครอบครัว แต่ยังไม่มีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการทำหน้าที่ในครอบครัวที่มีผลต่อความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ผู้สนใจจึงสนใจที่จะศึกษาการทำหน้าที่ในครอบครัวและความเห็นอกเห็นใจของผู้อื่น ในเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งเป็นจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อศึกษาและรวมถึงการส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ในครอบครัวให้ดีขึ้น และส่งเสริมให้เด็กมีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นต่อไป

1.2 คำถามของการวิจัย

1. การเห็นอกเห็นใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราชเป็นอย่างไร
2. การปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราชเป็นอย่างไร
3. การเห็นอกเห็นใจผู้อื่นมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวอย่างไร

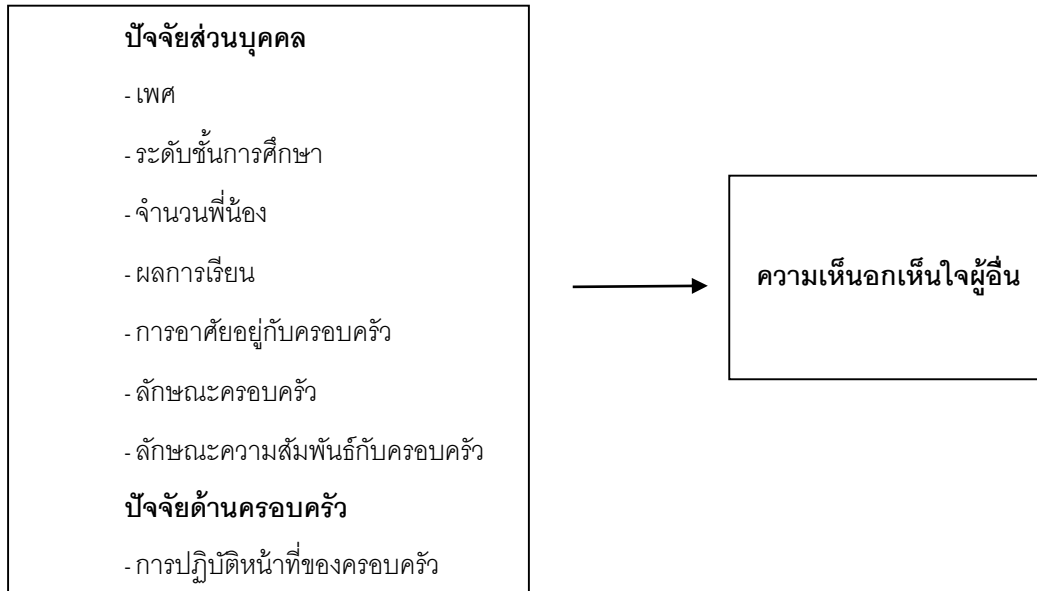
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเห็นอกเห็นใจผู้อื่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช
2. เพื่อศึกษาการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
ในโรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเห็นอกเห็นใจและการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช

1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

1.5 ข้อตกลงเบื้องต้น

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช จังหวัดอุบลราชธานี ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน

1.6 ข้อจำกัดในการทำวิจัย

เนื่องจากประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดอุบลราชธานี การศึกษาค้างนี้จึงอาจไม่สามารถนำไปอ้างอิงกับประชากรที่ศึกษาในระดับชั้นอื่น หรือในจังหวัดอื่น ภาคอื่นๆได้

1.7 คำนิยามเชิงปฏิบัติการที่จะใช้ในงานวิจัย

1. ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น หมายถึง ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นตามกรอบแนวคิดของ Goleman โดยการประเมินจากแบบวัดความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ที่พัฒนาขึ้นโดย จิตรกรรณ์ ทองกวาด

2. การปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ตามกรอบแนวคิดของ McMaster Model การปฏิบัติหน้าที่ในครอบครัว ประเมินจากแบบวัดการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว (Chulalongkorn Family Intervention, CFI) ที่สร้างขึ้นโดยศาสตราจารย์แพทย์หญิงอุมาพร ตรังคสมบัติ

3742578944

CD :Thesis 6074006730 thesis / rev: 27072562 11:31:40 / seq: 5

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หมายถึงนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ในโรงเรียน
เบ็ญจะมะมหาราช จังหวัดอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2561

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. เพื่อเป็นแนวทางให้โรงเรียนและครอบครัวร่วมกันส่งเสริมการเห็นอกเห็นใจผู้อื่นของนักเรียน
2. เพื่อเป็นแนวทางการส่งเสริมปัจจัยการปฏิบัติหน้าที่ในครอบครัว ที่ส่งผลกับความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
3. เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นที่สามารถนำไปพัฒนางานวิจัยด้านการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวและความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นต่อไป

3742578944

CU Thesais 6074006730 thesais / recv: 27072562 11:31:40 / seq: 5

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎี

2.1 แนวคิดของความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

2.1.1 ความหมายของความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

ความเห็นอกเห็นใจ (empathy) มีผู้ให้ความหมายไว้หลากหลาย โดยให้ความหมายแตกต่างกันไป แต่ก็เป็นไปในทิศทางของการเห็นอกเห็นใจ การร่วมรู้สึก การเอาใจเขามาใส่ใจเรา การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น โดยในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้คำว่า ความเห็นอกเห็นใจ ซึ่งมีผู้ให้นิยามความหมายของ empathy ไว้หลายท่าน ดังนี้

โกลแมน⁽⁹⁾ ได้ให้ความหมายของความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ว่าเป็นการตระหนักรู้ถึงความรู้สึก ความต้องการ และความห่วงใยผู้อื่น

อีแกน⁽¹⁰⁾ ให้ความหมายของความเห็นอกเห็นใจว่า เป็นความสามารถในการเข้าถึงและเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น และมีส่วนร่วมกับความรูสึกนั้นๆ โดยบุคคลนั้นสามารถแสดงผลของความรูสึกดังกล่าวผ่านทางภาษาถ้อยคำ และภาษาท่าทาง

อาติล ปี ลีน⁽¹¹⁾ กล่าวว่า ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น หมายถึง ความสามารถที่จะเข้าใจมุมมองความคิดของผู้อื่น

ไอเซนเบิร์ก⁽¹²⁾ กล่าวว่า ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น เป็นการตอบสนองทางอารมณ์ที่จะเข้าใจอารมณ์ของผู้อื่นในเงื่อนไข หรือสถานการณ์ต่างๆที่เหมือนหรือคล้ายกัน

กรมสุภาพจิต⁽¹³⁾ ได้ให้ความหมายของความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นว่า เป็นความสามารถในการใส่ความรู้สึกของตัวเองในขอบเขตความรู้สึกของผู้อื่น โดยการสังเกตและพิจารณาอย่างใกล้ชิด เพื่อทำความเข้าใจความรู้สึก ความคิด และพฤติกรรมของผู้อื่น

นันทนา⁽¹⁴⁾ กล่าวว่า ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นเป็นความสามารถในการรับรู้อารมณ์ความรู้สึกของผู้อื่น สามารถปรับสมดุลของอารมณ์ตนเองได้เนื่องจากมีความเข้าใจผู้อื่น และสามารถตอบสนองผู้อื่นได้อย่างสอดคล้องกัน เป็นทักษะสังคมที่จำเป็นอย่างยิ่งในการดำรงชีวิต

วิญญู⁽¹⁵⁾ ให้ความหมายว่า ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น เป็นความเข้าใจความรู้สึกและเรื่องราวต่างๆของผู้อื่น ยิ่งมีความเห็นอกเห็นใจมากเท่าไรก็ยิ่งจะเกิดความเข้าใจผู้อื่นมากขึ้น

กล่าวโดยสรุปคือ ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นคือการตระหนักรู้ถึงความรู้สึกและความต้องการของผู้อื่น รวมไปถึงความสามารถในการรับรู้ความรู้สึกร่วมในประสบการณ์ของตนกับผู้อื่นโดยปราศจากข้อสงสัย ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะมุ่งเน้นไปที่การเห็นอกเห็นใจที่มีต่อผู้อื่น ซึ่งการตระหนักรู้เหล่านี้คนส่วนมากไม่ได้บอกให้เรารับรู้ในคำพูด ส่วนใหญ่จะแสดงออกจากรูปแบบ น้ำเสียง ภาษาท่าทาง และการแสดงออกทางสีหน้า ปัจจัยนี้ถูกสร้างขึ้นมาจากการตระหนักรู้ตนเองที่กำลังทำให้เหมาะกับอารมณ์ของตนเอง ซึ่งทำให้ง่ายต่อการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นได้

นอกจากการตระหนักรู้ ความเห็นอกเห็นใจ สามารถช่วยให้บุคคลที่เข้าใจผู้อื่นคาดเดาในสิ่งที่ผู้อื่นกำลังรู้สึกจากการสังเกตภาษาพูด และภาษาท่าทางได้อย่างถูกต้อง

2.1.2 แนวคิด และทฤษฎีของความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

จากการศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความเห็นอกเห็นใจ พบว่ามีทฤษฎีที่กล่าวถึงความเห็นอกเห็นใจ ดังนี้

2.1.2.1 ทฤษฎีความเห็นอกเห็นใจของของโกลแมน⁽¹⁶⁾

โกลแมนได้ให้องค์ประกอบของความเห็นอกเห็นใจไว้ทั้งหมด 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การเข้าใจผู้อื่น (Understanding others) คือ การเข้าใจถึงความรู้สึก หรือความวิตกกังวลของผู้อื่น
2. การรู้จักส่งเสริมผู้อื่น (Developing others) คือ การมีความรู้สึกต้องการสนับสนุนผู้อื่นให้พัฒนาขึ้น โดยรู้ข้อดีและข้อเสียของผู้อื่น
3. การมีจิตใจใฝ่บริการช่วยเหลือ (Service Orientation) คือ การที่เราสามารถประเมินได้ว่าผู้อื่นมีความต้องการสิ่งใด และเราสามารถช่วยเหลือโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน
4. การรู้จักใช้โอกาสผู้อื่น (Leveraging diversity) คือ การมีความรู้สึกเห็นอกเห็นใจผู้ที่ด้อยกว่า หรือมีความรู้สึกต้องการกระทำสิ่งใดเพื่อความทัดเทียมกัน และช่วยเหลือผู้ที่ด้อยกว่า
5. การตระหนักถึงความคิดเห็นของกลุ่ม (Political awareness) คือ การเข้าใจความคิดเห็นของกลุ่ม รวมไปถึงอารมณ์ของกลุ่มในขณะนั้น

ในขณะที่ โกลแมน(Goleman) และ เอกแมน(Ekman) ได้แบ่งประเภทของความเห็นอกเห็นใจไว้ 3 ประเภท ดังนี้

1. Cognitive empathy คือ ความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกและความคิดของผู้อื่น การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นในด้านนี้ช่วยให้เราสื่อสารกับผู้อื่นได้ดีมากยิ่งขึ้นเพราะเราสามารถเข้าใจและรับข้อมูลได้ตรงกับที่ผู้สื่อสารต้องการสื่อมากที่สุด
2. Emotional empathy คือ ความสามารถในการแบ่งปันความรู้สึกของผู้อื่น บางครั้งก็อาจจะถูกอธิบายในลักษณะของ “ความเจ็บปวดของคุณในใจฉัน” ความเห็นอกเห็นใจในลักษณะนี้ช่วยสร้างความผูกพันทางอารมณ์ระหว่างบุคคลด้วย

3. Compassionate empathy คือ ความสามารถในการเข้าใจผู้อื่นมากกว่าด้านบนที่กล่าวมา ผู้ที่เข้าใจไม่ได้เพียงแค่เข้าใจและเห็นใจในความเจ็บปวด แต่จะช่วยเหลือในลักษณะการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อที่จะช่วยเหลือให้มากที่สุดที่จะทำได้

2.1.2.3 ทฤษฎีพัฒนาความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นของ ฮอฟแมน (Hoffman)⁽¹⁷⁾

ฮอฟแมนได้อธิบายลำดับพัฒนาการความเห็นอกเห็นใจของผู้อื่นไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นที่หนึ่ง Global empathy การพัฒนาความเห็นอกเห็นใจคนอื่นเริ่มต้นตั้งแต่วัยทารก โดยที่เด็กจะแสดงความเห็นอกเห็นใจเหมือนกับตนเองประสบกับเหตุการณ์นั้นด้วยตนเอง เช่น เมื่อเด็กหญิงคนหนึ่งเห็นเพื่อนร้องไห้ เด็กจะทำหน้าเศร้าซุกตัวกับแม่ เหมือนกับว่าเด็กเป็นคนร้องไห้เสียเอง ทั้งๆที่เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นกับผู้อื่น

2. ขั้นที่สอง Egocentric empathy เป็นระยะที่เด็กรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่นได้ แต่ก็ยังยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง เด็กจะเริ่มแยกระหว่างความรู้สึกของตนเองและผู้อื่นได้ แต่ยังสับสนภาวะภายในของตนและผู้อื่นอยู่ ระยะนี้จะเกิดขึ้นในเด็กอายุมากกว่า 1 ปี เช่น เมื่อเด็กคนหนึ่งเห็นเพื่อนร้องไห้ แต่พยายามจะให้แม่ของตนไปปลอบเพื่อนที่ร้องไห้อยู่ ทั้งๆที่แม่ของเด็กที่ร้องไห้ก็อยู่ตรงนั้น เหตุการณ์นี้แสดงให้เห็นว่าเด็กยังสับสนกับสภาวะที่เกิดขึ้น

3. ขั้นที่สาม Empathy for another's feeling ระยะนี้เด็กจะเริ่มรับรู้ถึงความรู้สึกผู้อื่นว่าแตกต่างจากความรู้สึกของตน โดยอยู่บนพื้นฐานของการแปลความของแต่ละคน ระยะนี้จะอยู่ในช่วงเด็กอายุ 2-3 ปี เด็กจะมีความสามารถในการรู้สึกที่ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เด็กในวัยนี้จะสามารถรับรู้ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นแม้ว่าบุคคลนั้นไม่ได้อยู่ตรงหน้า เช่น เด็กคนหนึ่งสามารถเข้าใจ และเห็นใจเพื่อน เมื่อแม่เล่าให้ฟังว่า เพื่อนป่วยจนไม่สามารถมาเรียนได้ หรือเพื่อนเศร้าเสียใจ เด็กก็จะสามารถแสดงความเห็นอกเห็นใจได้ แต่จะมากหรือน้อยก็อยู่ที่พื้นฐานความต้องการและการแปลความของแต่ละบุคคล

4. ขั้นที่สี่ Empathy for another's life condition ระยะนี้เป็นระยะที่เด็กมีความคิดเป็นของตนเอง เริ่มเกิดความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นโดยเข้าใจว่าแต่ละบุคคลจะมีความรู้สึกที่แตกต่างกัน แต่จะเกิดขึ้นมากหรือน้อยก็ขึ้นอยู่กับความรู้เกี่ยวกับสังคมด้วย เด็กจะมีความเห็นอกเห็นใจคนอื่นมาก หากได้รับรู้ถึงประวัติหรือประสบการณ์ที่น่าสงสาร และเด็กในวัยนี้จะเริ่มมีความคิดเกี่ยวกับสังคมมากขึ้น เช่น ขนชั้นต่างๆหรือกลุ่มคนด้วยโอกาส

2.1.2.4 แนวคิดความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นของเอรอนเฟ็ด (Aronfeeld)⁽¹⁸⁾

เอรอนเฟ็ดอธิบายว่า ความเห็นอกเห็นใจจะเปรียบเสมือนการให้รางวัลตนเอง ความรู้สึกที่เกิดขึ้นส่งผลต่อปฏิกิริยาที่ตีของผู้ที่ได้รับการช่วยเหลือ ซึ่งนำไปสู่พฤติกรรมเอื้อเฟื้อ โดยเอรอนเฟ็ดได้แบ่งเงื่อนไขของความเห็นอกเห็นใจออกเป็น 2 ระยะ คือ

1. ระยะเวลาที่หนึ่ง การเปลี่ยนแปลงด้านอารมณ์ความรู้สึกสอดคล้องไปกับความสามารถในการเกิดประสบการณ์ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นของเด็ก เด็กๆจะรู้สึกรับรู้การเปลี่ยนแปลงในด้านอารมณ์ความรู้สึกซึ่งจะกลายเป็นประสบการณ์โดยตรงที่เกิดขึ้นกับตัวเด็ก

2. ระยะเวลาที่สอง ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นเป็นตัวช่วยในการให้คุณค่าต่อการสร้างพฤติกรรมภายนอก ผลของการเสริมแรงของความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น หรือพฤติกรรมความเห็นอกเห็นใจ ช่วยให้เด็กค้นพบผลลัพธ์ที่มีคุณค่า สิ่งเหล่านี้สามารถนำไปสู่สัญลักษณ์การรู้คิดที่เกิดขึ้นในตัวเด็ก

2.1.2.5 ลักษณะของผู้ที่มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นโดยวัลย์รัตน์⁽¹⁹⁾

วัลย์รัตน์ได้อธิบายลักษณะของผู้ที่มีความสามารถในการเห็นอกเห็นใจผู้อื่นไว้ดังนี้

1. เป็นผู้มีความสามารถในการเข้าใจอารมณ์และความรู้สึก และการแสดงออกของผู้อื่น โดยพยายามแปลความหมายทั้งสีหน้าและท่าทาง รวมไปถึงการคาดเดารูสึกของผู้อื่นจากการแสดงสีหน้าว่าเค้ารู้สึกอย่างไร

2. เป็นผู้มีความสามารถในการเอาใจเขามาใส่ใจเรา และสามารถเดารูสึกของผู้อื่นได้ โดยการสมมติว่าเราอยู่ในสถานการณ์นั้นๆ เพื่อให้เข้าใจ รับรู้ และสามารถตอบสนองได้อย่างถูกต้อง เป็นการรวบรวมประสบการณ์และความรู้สึกของตนเองในขณะที่เข้าไปอยู่ในสถานการณ์ของคนอื่น

3. เป็นผู้มีความสามารถในการตอบสนองได้สอดคล้องกับสถานการณ์ พฤติกรรมหรือการกระทำของผู้อื่น โดยใช้ภาษาท่าทาง และภาษาพูด

จากแนวคิด ทฤษฎีและองค์ประกอบของความเห็นอกเห็นใจ จะเห็นได้ว่าความเห็นอกเห็นใจเป็นทักษะสำคัญที่สามารถพัฒนาได้ และมีแนวคิดที่หลากหลาย แต่สามารถสรุปได้ว่าความเห็นอกเห็นใจเป็นการเข้าใจตระหนักถึงความรู้สึกของผู้อื่น โดยสามารถแบ่งเป็นด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นในด้านเข้าใจความคิด เข้าใจการกระทำ หรือแสดงออกถึงความเข้าใจ

2.1.3 ความสำคัญของความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นมีความสำคัญอย่างยิ่งในการอยู่ร่วมกันในสังคม เพราะแต่ละบุคคลมีลักษณะที่แตกต่างกัน ตั้งแต่การเลี้ยงดู จนไปถึงบทบาทต่างๆในสังคมมีผู้กล่าวถึงความสำคัญของความเห็นอกเห็นใจไว้ดังนี้ อีแกน⁽¹⁰⁾ ได้กล่าวถึงความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นไว้ดังนี้

1. ความเห็นอกเห็นใจใช้ในการสร้างสัมพันธภาพ เนื่องจากการแสดงความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นเป็นเครื่องมือที่ดีที่สุดในการสื่อสารระหว่างบุคคล ซึ่งทำให้เราเข้าไปสัมผัสโลกทัศน์ของผู้อื่นได้และเกิดความเข้าใจในบุคคลนั้น

2. ความเห็นอกเห็นใจเป็นการประคับประคองจิตใจ เพราะความเห็นอกเห็นใจเป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถเข้าไปสัมผัสความรู้สึก พฤติกรรมของบุคคลนั้นๆที่กำลังประสบอยู่

3. ความเห็นอกเห็นใจเป็นการฝึกความสนใจ และฟังเรื่องราวต่างๆ

4. ความเห็นอกเห็นใจช่วยให้การสื่อสารดีขึ้น เพราะมีการสื่อสารที่ชัดเจน

5. ความเห็นอกเห็นใจเป็นแนวทางให้ความช่วยเหลือที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

แบทสัน⁽¹⁾ กล่าวว่า ความเห็นอกเห็นใจเป็นพลังที่ทำให้เกิดการกระทำที่เป็นประโยชน์ และเป็นหัวใจสำคัญที่ก่อให้เกิดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และการช่วยเหลือผู้อื่น

สโลเวย์ และเมเยอร์⁽²⁰⁾ กล่าวว่า ทักษะความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นจะทำให้คนๆ นั้นเข้าใจผู้อื่น และเป็นที่รักและที่ยอมรับของคนในสังคม เนื่องจากบุคคลนั้นสามารถรับรู้อารมณ์ของผู้อื่น และรับรู้ความต้องการของผู้อื่น

ไอเซนเบิร์ก⁽¹²⁾ กล่าวว่า เด็กที่มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นจะมีความสามารถในการควบคุมตนเองได้ดี และเข้าสังคมได้ดีกว่า เนื่องจากเป็นคนที่มีความคำนึงถึงความรู้สึกผู้อื่น

สมิท⁽¹⁹⁾ กล่าวว่า ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นอาจรวมไปถึงความสามารถในการทำนายความคิด ความรู้สึกของผู้อื่น ที่สามารถช่วยให้เข้าใจหรือคาดการณ์จิตใจผู้อื่นได้ ซึ่งความสามารถนี้จัดเป็นทักษะทางสังคมที่จะช่วยในการรักษาความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นอีกด้วย

ปีเตอร์⁽²¹⁾ ได้กล่าวถึงความสำคัญของความเห็นอกเห็นใจไว้ว่า ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นมีบทบาทสำคัญในการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ปัญหาต่างๆ ในสังคมเช่นความเข้าใจผิด การโต้แย้ง จะเกิดขึ้นได้ยากหากบุคคลนั้นๆ พยายามที่จะทำความเข้าใจผู้อื่น หากเห็นแก่ตัว หรือมีอคติก็ยากที่จะรู้สึกเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

จะเห็นได้ว่า ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นเป็นทักษะจำเป็นในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นทักษะพื้นฐานของการสร้างสัมพันธภาพและการปรับตัวเข้ากับผู้อื่น หากบุคคลในสังคมมีทักษะนี้ก็จะช่วยให้เกิดสังคมที่ดี ไม่เกิดปัญหาความโต้แย้ง ตลอดจนทำให้เกิดพฤติกรรมเสียสละ แบ่งปันให้กับผู้อื่น ทำให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสุขสงบ ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นจัดเป็นองค์ประกอบหนึ่งของความฉลาดทางอารมณ์ เป็นทักษะที่ทุกคนพึงมี เพราะหากขาดไปบุคคลย่อมทำอะไรโดยการนึกถึงแต่ตนเอง ทำให้เพิ่มความเสี่ยงในการเกิดปัญหาได้

2.1.4 ปัจจัยที่มีผลต่อความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

ความสามารถในการสร้างความเห็นอกเห็นใจในแต่ละบุคคลนั้นต่างกัน เนื่องจากความแตกต่างพื้นฐานทางด้านจิตใจ อารมณ์ และสภาพสังคมต่างกัน นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับความแตกต่างในด้านปัจจัยอื่นๆ ดังนี้

เพศ เป็นตัวกำหนดบทบาททางสังคมระหว่างบุคคล เช่น ผู้หญิงเป็นคนที่ละเอียดอ่อน คิดเล็กคิดน้อยมากกว่าผู้ชาย ในขณะที่บางครั้งผู้ชายก็คิดจริงจังมากกว่าผู้หญิงในบางเรื่อง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความแตกต่างระหว่างบทบาททางสังคมระหว่างผู้ชายและผู้หญิง ซึ่งอาจเป็นเพราะวัฒนธรรมที่กำหนดความแตกต่าง ดังนั้นการที่จะเอาตัวเองเข้าไปอยู่ในโลกของบุคคลอื่นๆ ย่อมแตกต่างกัน⁽²²⁾ โดยที่ฮอลล์⁽²³⁾ ได้กล่าวว่า เพศหญิงมีสัญชาตญาณของความเห็นอกเห็นใจทำให้ไวต่อความรู้สึก การรับรู้ภาษาท่าทางจึงดีกว่าเพศชาย

อายุ เป็นปัจจัยที่แสดงถึงวุฒิภาวะของบุคคล ซึ่งซีตราบด์⁽²⁴⁾ ได้กล่าวว่า การมีประสบการณ์เกี่ยวกับความรู้สึกมาก ก็จะทำให้วุฒิภาวะสูงขึ้น มีมุมมองชีวิตกว้างไกล ครอบคลุม และลึกซึ้ง ซึ่งจะมีส่วนช่วยในการเสริมสร้างความเห็นอกเห็นใจ

ประสบการณ์ บุคคลที่มีประสบการณ์การทำงานกับคนหลายประเภทจะทำให้มีมุมมองที่กว้างไกล ลึกซึ้ง และมีวุฒิภาวะเพิ่มมากขึ้น จึงเป็นเหตุผลให้ประสบการณ์เป็นส่วนประกอบหนึ่งของความเห็นอกเห็นใจ

3742578944

CD :Thesis 6074006730 thesis / rev: 27072562 11:31:40 / seq: 5

อัตมโนทัศน์ เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นได้ทั้งในขณะที่รู้ตัว และไม่รู้ตัว โดยอาศัยประสบการณ์ของการปะทะสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคลรอบๆข้างตนเองสามารถทำอะไรได้จากมโนทัศน์ จึงเป็นเรื่องของความคิดต่างๆ เกี่ยวกับลักษณะของตนเอง ซึ่งอาจไม่ตรงกับความเป็นจริง แต่เป็นเหมือนเสมือนข้อสันนิษฐานเกี่ยวกับตนเองที่จะเป็นไปได้

ความสามารถทางสมอง เทอดศักดิ์⁽²⁵⁾ กล่าวว่า ความพร้อมในการทำงานของสมองมีส่วนสำคัญต่อการเกิดความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น โดยในด้านชีววิทยา การที่มนุษย์จะมีความเห็นอกเห็นใจได้จะต้องมีการสื่อสารในสมองที่ครบถ้วน ดังนั้น ผู้ป่วยทางสมองที่มีปัญหาในส่วนต่างๆอาจกระทบต่อการเข้าใจ และแสดงความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น จากปัจจัยที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่ามีหลายปัจจัยที่ส่งผลกับความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็น อายุ เพศ ประสบการณ์ สำหรับในงานวิจัยครั้งนี้ ได้เลือกศึกษาตัวแปรเพศ ระดับผลการเรียน การปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว ซึ่งเป็นปัจจัยที่ยังไม่เคยมีงานวิจัยใดศึกษา

2.1.5 แนวทางการเสริมสร้าง และการพัฒนาความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

การเสริมสร้างความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นให้กับทุกคนเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะกับวัยเด็กที่จะปลูกฝังให้คนกลุ่มนี้เติบโตเป็นบุคคลซึ่งมีความเข้าใจผู้อื่น เพื่อลดปัญหาความขัดแย้ง และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีอีกด้วย

ประสงค์ สังขะไชย⁽²⁶⁾ ได้เสนอแนะการฝึกฝนการสร้างความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การอ่านอารมณ์และความรู้สึก โดยการพยายามที่จะแปลความหมายจากทั้งสีหน้าและท่าทางของคนรอบข้าง ควรลองถามดูว่าเข้าใจถูกหรือไม่ เช่น เมื่อเห็นเพื่อนทำสีหน้าแปลกๆลองคาดเดาว่าเค้ารู้สึกเช่นไร หรือลองสังเกตว่าคนตรงหน้ายุ่งหรือไม่ด้วยพฤติกรรมของเค้า

2. การฝึกเอาใจเขามาใส่ใจเรา โดยการคาดเดาว่าหากเราตกอยู่ในสถานการณ์เช่นนั้น เราจะรู้สึกอย่างไร เช่น หากเพื่อนทำของหาย แล้วสังเกตว่าเพื่อนเสียใจหรือวิตกกังวล โดยดูจากสีหน้าท่าทาง เมื่อสอบถามเพื่อนก็เป็นเช่นนั้น ก็อาจจะลองนึกถึงว่า หากเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นกับตนเองก็คงรู้สึกเสียใจเช่นเดียวกัน แท้จริงแล้วการเรียนรู้ที่จะเอาใจเขามาใส่ใจเราเป็นพื้นฐานของมนุษย์อยู่แล้วเหมือนอย่างเช่นตอนชมภาพยนตร์หรืออยู่ในสถานการณ์ที่มีความรู้สึกเช่น งานแต่งงาน งานศพ แต่ในชีวิตประจำวันเราอาจจะไม่ได้นำไปใช้บ่อยนัก การนำมาใช้นี้อาจจะไม่ใช่การที่ต้องร่วมเสียใจ หรือร้องไห้ไปกับเหตุการณ์นั้นๆ แต่อาจจะหมายถึงแค่การรับรู้และเข้าใจ เพื่อให้ตอบสนองกับบุคคลได้อย่างเหมาะสม

3. การตอบสนองที่สอดคล้องกัน หลังจากที่บุคคลมีความสามารถในการอ่านอารมณ์ และสามารถเอาใจเขามาใส่ใจเรา ก็จะสามารถในการตอบสนองที่สอดคล้อง ในด้านการแสดงออกของพฤติกรรม และคำพูดที่เป็นไปอย่างเหมาะสมในการแสดงความเห็นอกเห็นใจ

นันทนา วงษ์อินทร์⁽¹⁴⁾ ได้เสนอแนะทางการสร้างความเห็นอกเห็นใจทั้งหมด 4 ขั้นตอนดังนี้

1. สนใจการแสดงออกของผู้อื่น โดยการสังเกตสีหน้า แววตา ท่าทาง การพูด ถ้อยคำน้ำเสียง ควรฝึกสังเกตบ่อยๆโดยเฉพาะสีหน้าและแววตาที่สามารถสังเกตได้ง่ายที่สุด

2. ฟีกอ่านความรู้สึกจากที่สังเกตเห็น ว่าการกระทำหรือพฤติกรรมของบุคคลนั้นๆมีความหมายว่าอย่างไร อาจตรวจสอบโดยการสอบถาม แต่ก็ควรจะถามในสภาพที่เหมาะสม หากฟีกบ่อยๆก็จะสามารถรับรู้ความรู้สึกได้ง่ายขึ้น

3. ทำความเข้าใจอารมณ์ ความรู้สึกของบุคคลนั้นๆที่กำลังเผชิญอยู่

4. ตอบสนองอารมณ์ที่เราเข้าใจ เห็นใจ และเกิดความรู้สึกร่วมกัน

จากการส่งเสริมความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นที่กล่าวมา จะพบว่าทักษะสำคัญมากคือการเริ่มสังเกตอารมณ์ พฤติกรรม สีหน้า ท่าทาง เพื่อให้สามารถสนองและแสดงปฏิกิริยาตอบโต้ได้อย่างเหมาะสม

2.2 แนวคิดของการทำหน้าที่ของครอบครัว

2.2.1 ความหมายของการปฏิบัติหน้าที่ในครอบครัว

หน้าที่ของครอบครัว หมายถึง กิจกรรมที่สมาชิกในครอบครัว พึงกระทำ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการอยู่รอดของครอบครัว⁽²⁷⁾ โดยที่นักวิชาการหลายๆท่านได้ให้ความหมายที่แตกต่างกันออกไป อย่างเช่น การทำหน้าที่ของครอบครัวคือการสร้างสรรค์สมาชิกใหม่ การบำบัดความต้องการทางเพศ เลี้ยงดูผู้เยาวนให้เติบโตในสังคม ให้การขัดเกลาทางสังคม กำหนดสถานภาพว่าเราเป็นใคร และให้ความรักความอบอุ่น โดยในแง่ของสังคมวิทยา ได้มีการอธิบายหน้าที่ของครอบครัวในทุกสังคมที่ต้องปฏิบัติไว้คล้ายคลึงกัน⁽²⁸⁾ กล่าวคือ ทุกครอบครัวมีหน้าที่สร้างสมาชิกใหม่ของครอบครัว คุมครองเด็กที่จะเติบโตขึ้นในสังคม กำหนดสถานภาพ และการให้บุตรได้เรียนรู้เพื่ออยู่ในสังคมได้

โดยครอบครัวที่ทำหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม คือครอบครัวที่สามารถตอบสนองความต้องการของสมาชิกในครอบครัวได้ ไม่ว่าจะเป็นทางวัตถุ ร่างกาย หรือจิตใจ⁽²⁹⁾ โดยที่แต่ละครอบครัวจะมีการปฏิบัติหน้าที่พื้นฐาน ซึ่งมีความหลากหลาย โดยครอบครัวจะต้องสามารถดูแลและพัฒนาหน้าที่พื้นฐานนี้ และรวมไปถึงเมื่อเกิดปัญหาต่างๆ⁽³⁰⁾ โดยด้านที่ครอบครัวต้องให้ความสำคัญอย่างมากในการดูแลคือ ด้านอารมณ์ ซึ่งต้องดูแลอย่างใกล้ชิด เพื่อให้สมาชิกมีความมั่นใจในตนเอง และรวมไปถึงการสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีเพื่อให้สมาชิกเจริญเติบโตได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

2.2.2 แนวคิดของการทำหน้าที่หน้าที่ในครอบครัว

2.2.1 การทำหน้าที่ของครอบครัวตามแนวคิดแมคมาสเตอร์⁽⁶⁾

McMaster Model เป็นผลการศึกษาครอบครัว เป็นระยะเวลากว่า 25 ปี โดยมองครอบครัวเป็นระบบเปิด ซึ่งประกอบด้วยระบบย่อย อันได้แก่ สมาชิกแต่ละคน คู่สมรส พี่น้อง ซึ่งหากครอบครัวใดมีกระบวนการที่ไม่เหมาะสมก็จะทำให้เกิดปัญหา ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงครอบครัวทั้งระบบจะช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้

โดยสมาชิกในครอบครัวมีหน้าที่ต้องปฏิบัติเพื่อให้เกิดการพัฒนา ทั้งในด้านชีวภาพ อารมณ์และสังคม โดยจะต้องปฏิบัติภารกิจใน 3 ด้านคือ

1. ภารกิจพื้นฐาน (basic task) เป็นการหาปัจจัยสี่ ซึ่งจำเป็นต่อการดำเนินชีวิต ตั้งแต่การได้รับประทานอาหาร มีที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม และการรักษาเมื่อเจ็บป่วย สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ครอบครัวพึงกระทำ
2. ภารกิจด้านพัฒนาการ (development task) เป็นภารกิจครอบครัวที่จะช่วยเหลือสมาชิกเพื่อให้พัฒนาได้อย่างเหมาะสมตามพัฒนาการ ตั้งแต่การดูแลทารกอย่างเหมาะสมเพื่อให้สร้างพัฒนาความไว้วางใจพื้นฐาน หรือการช่วยให้วัยรุ่นได้พัฒนาความเป็นตนเอง มีอิสระ ครอบครัวที่ปฏิบัติหน้าที่ได้ดีจะมีลักษณะไวต่อความต้องการในครอบครัว แต่หากครอบครัวใดที่ปฏิบัติหน้าที่ได้ไม่ดี ก็อาจทำให้เกิดปัญหาในครอบครัว เนื่องจากปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงในช่วงชีวิตไม่ได้
3. ภารกิจยามวิกฤต (crisis task) เป็นภารกิจที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝัน เช่น การเสียชีวิต การเจ็บป่วย การแต่งงาน ซึ่งแต่ละครอบครัวมีความสามารถในการจัดการวิกฤตเหล่านี้แตกต่างกัน บางครอบครัวจัดการได้อย่างสงบแปลว่าครอบครัวนั้นมีความเข้มแข็ง แต่ในกรณีเดียวกันบางครอบครัวอาจเกิดวิกฤตการณ์รุนแรงได้

แนวคิดของการทำหน้าที่ในครอบครัวนั้นมีอยู่หลายแบบ แต่แนวคิดที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายคือแนวคิดของ McMaster Model ซึ่งแบ่งการทำหน้าที่ของครอบครัวออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1. การแก้ปัญหา (Problem solving) หมายถึง ความสามารถในการแก้ปัญหาต่างๆในครอบครัว โดยมีขั้นตอนต่างๆในการแก้ปัญหาคือ

1. แยกแยะประเด็นปัญหาให้ชัดเจน พิจารณาว่าสิ่งนั้นเป็นปัญหาขัดแย้งจริงหรือไม่
2. สื่อสารให้เข้าใจเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้น
3. วางแผนการแก้ไขปัญหา เป็นการร่วมกันคิดหาแนวทางแก้ปัญหา อาจจะช่วยกันหาวิธีอื่นๆ แทนวิธีที่เคยทำมาก่อน
4. ตัดสินใจเลือกวิธีที่เหมาะสม และหากวิธีที่ใช้ไม่เหมาะสมจะอย่างไรต่อไป
5. ดำเนินการแก้ปัญหาตามวิธีที่เลือก บางครอบครัวอาจทำได้ตามแผนหรือบางครอบครัวอาจทำไม่ได้เลย
6. ติดตามปัญหาเหล่านั้นว่าเป็นไปได้อย่างครบถ้วนหรือไม่
7. ประเมินความสำเร็จ ครอบครัวมีการประเมินว่าวิธีแก้ปัญหาที่เลือกนั้นได้ผลมากน้อยเพียงใด มีการวิเคราะห์ข้อดีข้อเสีย

ทั้งนี้ในการแก้ปัญหาแต่ละครั้ง อาจไม่จำเป็นต้องทำเป็นขั้นๆ ให้ครบถ้วน ขึ้นอยู่กับลักษณะของปัญหาคือ

2. การสื่อสาร (Communication) หมายถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน อาจเป็นการสื่อสารโดยใช้คำพูด หรือไม่ใช่คำพูด ซึ่งการสื่อสารในครอบครัวแบ่งได้เป็น การสื่อสารที่เนื้อหาชัดเจนและตรงต่อบุคคลเป้าหมาย เนื้อหาชัดเจนแต่ไม่ตรงต่อบุคคลเป้าหมาย เนื้อหาไม่ชัดเจนแต่ตรงต่อบุคคลเป้าหมาย และเนื้อหาไม่ชัดเจนและไม่ตรงต่อบุคคลเป้าหมาย ซึ่งครอบครัวที่มีประสิทธิภาพจะสื่อสารได้ดีและชัดเจน

3. บทบาท (Role) หมายถึง พฤติกรรมที่สมาชิกทำซ้ำๆ แบ่งเป็นบทบาทพื้นฐาน และบทบาทเฉพาะที่ขึ้นอยู่กับแต่ละครอบครัว โดยแบ่งเป็น 2 ด้านคือ บทบาททางด้านวัตถุ (instrument) และบทบาททางด้านอารมณ์ (affective)

ซึ่งมีการประเมิน 2 ด้าน คือ การมอบหมายหน้าที่ตามบทบาท โดยครอบครัวที่เหมาะสมจะแบ่งหน้าที่ได้อย่างชัดเจน และการดูแลให้สมาชิกรับผิดชอบในบทบาท โดยครอบครัวควรตรวจสอบว่าสมาชิกแต่ละคนทำหน้าที่ครบถ้วนหรือไม่ และถ้าไม่จะมีบทลงโทษอย่างไร

4. การตอบสนองทางอารมณ์ หมายถึง ความสามารถของคนในครอบครัวที่จะตอบสนองอารมณ์ต่อกันอย่างเหมาะสม ทั้งอารมณ์เชิงบวกและเชิงลบ ซึ่งในหลายครอบครัวมักจะมีปัญหาในด้านการแสดงออกทางอารมณ์ที่มากเกินไปหรือน้อยเกินไป

5. ความผูกพันทางอารมณ์ หมายถึง ระดับความผูกพันที่สมาชิกในครอบครัวมีต่อกัน รวมไปถึงการแสดงออกซึ่งความสนใจ และการเห็นคุณค่าซึ่งกันและกัน ซึ่งระดับความผูกพันมีหลายระดับ ตั้งแต่ความผูกพันเหมือนคนเดียวกัน ไปจนถึงปราศจากความผูกพัน ดังนี้

1. ผูกพันเหมือนเป็นบุคคลเดียวกัน (symbolic control) เป็นความผูกพันแน่นแฟ้นจนเป็นเหมือนคนคนเดียว และแทบจะไม่มีขอบเขตของแต่ละคน
2. ผูกพันมากเกินไป (over involvement) ความผูกพันเป็นไปอย่างปกป้อง จนไปถึงจู้จี้จก้นเกินไป จนอีกฝ่ายไม่เป็นตัวของตัวเองอย่างเพียงพอ
3. ผูกพันอย่างมีความเข้าใจ (empathic involvement) ความสนใจผูกพันที่มีต่ออีกฝ่ายอย่างแท้จริง โดยมีพื้นฐานอยู่บนความเข้าใจในความต้องการของอีกฝ่าย ความผูกพันแบบนี้จะตอบสนองความต้องการทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะเป็นรูปแบบความผูกพันที่ดีที่สุด
4. ผูกพันเพื่อตนเอง (narcissistic involvement) ความสนใจอีกฝ่ายเป็นไปเพื่อตนเอง เพื่อเสริมคุณค่าให้ตนเอง ไม่ใช่ความสนใจในอีกฝ่ายอย่างแท้จริง
5. ผูกพันแบบไม่มีความรู้สึก (involvement devoid of feelings) ความสนใจต่ออีกฝ่ายมีเพียงเล็กน้อย ปราศจากความลึกซึ้งทางอารมณ์และความห่วงใยใส่ใจ หรือถ้ามีก็เป็นความอยากรู้อยากเห็น อยากรู้อีกฝ่ายหนึ่ง
6. ปราศจากความผูกพัน (lack of involvement) สมาชิกในครอบครัวไม่สนใจใยดี เป็นเพียงแค่การมาอยู่ร่วมชายคาเดียวกัน

6. การควบคุมพฤติกรรม หมายถึง การที่ครอบครัวควบคุมหรือจัดการกับพฤติกรรมของสมาชิก ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับครอบครัว เพื่อให้สมาชิกประพฤติตนอยู่ในขอบเขตที่เหมาะสม ไม่ว่าจะเป็ น พฤติกรรมด้านจิตใจ และชีวภาพ พฤติกรรมทางสังคม หรือการรักษาระเบียบวินัยในครอบครัว ทั้งนี้การควบคุมพฤติกรรมแบ่งได้ตั้งแต่แบบเข้มงวดจนถึงแบบยุ่งเหยิง ดังนี้

3742578944

CD :Thesis 6074006730 thesis / recv: 27072562 11:31:40 / seq: 5

1. การควบคุมแบบเข้มงวด (rigid behavior control) ครอบครัวที่มีกฎระเบียบเข้มงวดและมีบทลงโทษจะช่วยให้สมาชิกปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นอย่างดี แต่เนื่องจากการไม่มีอำนาจต่อรอง อาจทำให้เกิดความยากลำบากในการปรับตัว อาจทำให้เกิดการชิงอำนาจในครอบครัว หรือการต่อต้านแบบเงิบๆ
2. การควบคุมแบบยืดหยุ่น (flexible behavior control) การควบคุมแบบนี้เป็นแบบที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากครอบครัวมีความยืดหยุ่น ปรับเปลี่ยนกฎตามความเหมาะสม มีความเข้าใจและยอมรับในตัวบุคคลเพื่อให้เกิดวินัย และความเต็มใจในการปฏิบัติตามกฎนั้นๆ
3. การควบคุมแบบอะไรก็ได้ (laissez-faire behavior control) ครอบครัวลักษณะนี้เป็นครอบครัวที่ไม่มีกฎระเบียบที่แน่นอน สมาชิกสามารถทำอะไรก็ได้ตามใจชอบ ไม่มีกรอบหมายบทบาทที่ชัดเจน ก่อให้เกิดความผิดพลาดในการสื่อสารเนื่องจากการไม่รับฟังซึ่งกันและกันของสมาชิก ครอบครัวแบบนี้จะปฏิบัติหน้าที่ได้ไม่ดีและส่งผลให้เด็กๆเติบโตด้วยความรู้สึกมั่นคง และอาจมีพฤติกรรมเรียกร้องความสนใจ
4. การควบคุมแบบยุ่งเหยิง (chaotic behavior control) ลักษณะการควบคุมแบบนี้จะทำให้สมาชิกสับสน เนื่องจากการควบคุมแบบบางครั้งเข้มงวด บางครั้งยืดหยุ่น ซึ่งถือว่าเป็นการควบคุมที่ไม่เหมาะสมที่สุด

7. **ด้านการทำหน้าที่ทั่วไป (General functioning)** เป็นพฤติกรรมภาพรวมทั้งหมดของสมาชิกในครอบครัว

ดังนั้นการที่ครอบครัวทำหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม คือการที่ครอบครัวตอบสนองความต้องการของสมาชิกซึ่งกันและกันได้อย่างเพียงพอ ย่อมส่งเสริมให้สมาชิกมีพัฒนาการที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจ และปฏิบัติหน้าที่ของตนได้ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของประเทศไทยที่ครอบครัวมีหน้าที่สำคัญในการพัฒนาและส่งเสริมสมาชิก และมีส่วนสำคัญในการช่วยให้เด็กก้าวไปสู่ความมั่นคงและปลอดภัยในชีวิตต่อไป

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Macdonald Malcolm R.⁽³¹⁾ ได้ศึกษาเปรียบเทียบระดับความเห็นอกเห็นใจระหว่างนักศึกษาพยาบาลชายและหญิง โดยใช้แบบสำรวจความเห็นอกเห็นใจด้วยตนเองของฮอร์แกน โดยผลปรากฏว่า ระดับความเห็นอกเห็นใจนักศึกษาพยาบาลหญิงมากกว่านักศึกษาพยาบาลชายเล็กน้อย

จิตราภรณ์ ทองกวอด⁽³²⁾ ได้ศึกษาและพัฒนาความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 196 คน และกลุ่มสัมพันธ์เพื่อพัฒนาความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น โดยคัดเลือกจากการทำคะแนนความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา ซึ่งการศึกษาพบว่าค่าเฉลี่ยความเห็นอกเห็นใจของผู้อื่นของนักเรียนกลุ่มทดลอง แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ภัทราวดี มากมี⁽³³⁾ ได้พัฒนาแบบวัดความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกผู้อื่นและวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกผู้อื่น โดยใช้แบบสอบถามความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกผู้อื่น

การศึกษานี้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 800 คน โดยผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบของความเห็นอกเห็นใจมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และโมเดลยังยืนยันความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นระหว่างเพศว่าไม่มีผลการแปรเปลี่ยน

ศิริรัตน์ พรขำ⁽³⁴⁾ ได้ศึกษาการทำหน้าที่ของครอบครัวของนักเรียนวิทยาลัยเทคนิคแห่งหนึ่งจำนวน 327 คน ซึ่งพบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีการทำหน้าที่ของครอบครัวโดยรวมอยู่ในระดับสูง โดยด้านที่น้อยที่สุดคือด้านการสื่อสารและบทบาทของสมาชิกในครอบครัว

จุไรรัตน์ กำแพงพันธ์⁽³⁵⁾ ได้ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล การทำหน้าที่ของครอบครัว ความฉลาดทางอารมณ์ และทัศนคติต่อการกระทำผิดของวัยรุ่นชายในศูนย์และอบรมเด็กและเยาวชน จำนวน 155 คน อายุระหว่าง 14-22 ปี ซึ่งผลการทำหน้าที่ของครอบครัวของวัยรุ่นชายอยู่ในระดับดี ความฉลาดทางอารมณ์ปกติ และมีทัศนคติต่อการกระทำผิดอยู่ในระดับต่ำ นอกจากนี้การทำหน้าที่ของครอบครัว และความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์กับทางลบทัศนคติต่อการกระทำผิด

Carolyn S. Henry⁽³⁶⁾ และคณะ ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณสมบัติของระบบครอบครัวกับความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นในวัยรุ่น อายุระหว่าง 13-18 ปี จำนวน 149 คน จากผลการศึกษาค้นพบว่า เพศ ความผูกพันในครอบครัว การสนับสนุนในครอบครัว มีผลกับการรับรู้ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

อิทธิพล พินิจวิชา⁽³⁷⁾ ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันรูปแบบต่างๆกับความเข้าอกเข้าใจ ในนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยระดับปริญญาตรี จำนวน 450 คน ซึ่งผลการศึกษาพบว่ารูปแบบความผูกพันมีความสัมพันธ์กับความเข้าอกเข้าใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อุมาพร ตรังคสมบัติ⁽³⁸⁾ ได้ศึกษาการปฏิบัติหน้าที่ในครอบครัวผู้ป่วยจิตเวชเปรียบเทียบกับครอบครัวทั่วไป ซึ่งพบว่าผู้ป่วยจิตเวชร้อยละ 83.3 มีการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวที่บกพร่องอย่างน้อยด้านหนึ่ง โดยด้านที่มีปัญหามากที่สุดคือด้านของการสื่อสาร การตอบสนองอารมณ์ ความผูกพันทางอารมณ์ และการควบคุมพฤติกรรม

แก้วตา ลีลาตระการกุล⁽³⁹⁾ ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะซึมเศร้าและการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 469 คน ผลการวิจัยพบว่าการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวอยู่ในระดับดีพอสมควร และภาวะซึมเศร้าและการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวมีความสัมพันธ์กัน และมีความสัมพันธ์กันในเชิงลบ

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่าปัจจัยเพศมีผลต่อความเห็นอกเห็นใจ โดยพบว่าเพศหญิงมีความเห็นอกเห็นใจมากกว่าเพศชาย และเมื่อทำการทดลองกลุ่มสัมพันธ์ พบว่ากลุ่มที่ได้รับการเห็นอกเห็นใจมีความเห็นอกเห็นใจที่เพิ่มมากขึ้น ส่วนในเรื่องการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว การทำหน้าที่ของครอบครัวส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี โดยด้านที่น้อยที่สุด ส่วนใหญ่เป็นด้านการสื่อสารและบทบาทของสมาชิกในครอบครัว ในด้านของความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ในครอบครัว และด้านต่างๆ เช่น ความผูกพันในรูปแบบต่างๆ การสนับสนุนในครอบครัว มีผลความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 รูปแบบการวิจัย (Research Designs)

การวิจัยเชิงพรรณนา ศึกษา ณ จุดเวลาใดเวลาหนึ่ง (Cross-sectional Descriptive study)

3.2 ระเบียบวิธีวิจัย (Research Methodology)

ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น คัดเลือกจากโรงเรียนขนาดใหญ่ในจังหวัดอุบลราชธานี โดยในปีการศึกษา 2561 เขตพื้นที่การศึกษาในระดับมัศึกษามีจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ทั้งหมด 30354 คน ประกอบด้วยโรงเรียนจำนวน 59 โรงเรียน โดยในเขตอำเภอเมือง มีโรงเรียนทั้งหมด 9 โรงเรียน ผู้วิจัยได้ทำการชุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลาก โดยได้โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช จังหวัดอุบลราชธานี โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราชเป็นโรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี เป็นโรงเรียนสหศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ที่มีนักเรียนจากทั่วทุกอำเภอในจังหวัดอุบลราชธานีและจังหวัดใกล้เคียงเดินทางเข้ามาศึกษา ทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความหลากหลาย ทั้งเพศ ภูมิลำเนา และลักษณะครอบครัว

ประชากรเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช จังหวัดอุบลราชธานี โดยมี

เกณฑ์การคัดเลือกเข้า (Inclusion criteria)

1. เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช
2. เข้าใจภาษาไทย และสื่อสารเรื่องราวเกี่ยวกับตนเองได้
3. เป็นผู้อยินยอมเข้าร่วมวิจัย และลงนามในการแสดงความยินยอมเข้าร่วมวิจัย

เกณฑ์การคัดออก (Exclusion criteria)

1. เป็นนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามไม่ครบตามจำนวนคำถาม
2. เป็นนักเรียนที่เป็นเด็กพิเศษแยกห้องเรียนจากนักเรียนคนอื่นๆ
3. เป็นนักเรียนที่ลาพักการศึกษาเนื่องจากอาการป่วย
4. เป็นนักเรียนที่ต้องการยุติการตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2561 ในโรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช จังหวัดอุบลราชธานี

ขนาดตัวอย่าง คำนวณโดยใช้สูตร Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อนในกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 0.05

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ประชากรทั้งหมดที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช ปีการศึกษา 2561

e = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.05

$$n = \frac{1872}{1+1872(0.05)^2}$$

$$= 330$$

เพิ่มค่าประมาณการ design effect $\times 2 = 330 \times 2 = 660$

ในการเก็บข้อมูลอาจมีความผิดพลาดหรือสูญหาย จึงเก็บข้อมูลเพิ่มอีก 10% = 66

รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่าง = 660 + 66 = 726 คน

โดยหากมีจำนวนแบบสอบถามที่นักเรียนยินยอมตอบกลับมาเกินจำนวน ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลทั้งหมด

การสุ่มตัวอย่าง (Sample Selection)

ในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยจะเก็บกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ยินยอมเข้าร่วมงานวิจัย ที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช จังหวัดอุบลราชธานี โดยการสุ่มจากจำนวนห้องเรียนแบบแบ่งชั้น (Stratified Random sampling) โดยการสุ่มเลือกห้องเรียนไปจนมากกว่าหรือเท่ากับจำนวนที่คาดหวัง โดยลักษณะของกลุ่มตัวอย่างเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ทั้งเพศชาย และเพศหญิง

โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราชมีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในปีการศึกษา 2561 จำนวน 1802 คน แบ่งเป็น 3 ระดับชั้น ระดับชั้นละ 15 ห้อง ห้องละประมาณ 40 คน ผู้วิจัยจะสุ่มห้องเรียนสายชั้นละ 5 ห้อง ให้ได้จำนวนที่มากกว่าหรือเท่ากับจำนวนที่คาดหวังไว้

ตารางที่ 1 ตารางแสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการของแต่ละระดับชั้น

ระดับชั้น	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	606	236
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	635	246
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	631	244
รวม	1872	726

โดยผู้วิจัยมีวิธีการเข้าถึงกลุ่มตัวอย่างตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ติดต่อกับทางโรงเรียน เป้าหมายกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูประจำชั้น และครูแนะแนวในการขอความร่วมมือในการทำวิจัย เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ และประโยชน์ของงานวิจัย
2. ขอข้อมูลเบื้องต้นเพื่อประโยชน์ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ วันและเวลาในการเก็บข้อมูล สถานที่
3. นัดหมายวันและเวลากับครูประจำชั้น ครูแนะแนว และนักเรียนล่วงหน้าในการเก็บข้อมูล พร้อมทั้งมอบเอกสารชี้แจงจุดประสงค์การเก็บข้อมูล และเอกสารยินยอมเข้าร่วมการวิจัยแก่ผู้แทนโดยชอบธรรม
4. ผู้วิจัยลงมือเก็บข้อมูลตามวันเวลาที่นัดหมาย

กระบวนการขอความยินยอม นักเรียนและผู้ปกครอง/ผู้แทนโดยชอบธรรมจะได้รับเอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมในการวิจัย และเอกสารยินยอมเข้าร่วมในการวิจัยจากผู้วิจัย โดยผู้วิจัยจะนำเอกสารทั้งหมดไปแจกให้นักเรียนที่เข้าเกณฑ์ที่โรงเรียน และให้นักเรียนนำเอกสารกลับไปที่บ้านเพื่อตัดสินใจร่วมกับผู้ปกครอง และหากผู้ปกครองมีข้อสงสัยก็สามารถติดต่อสอบถามผู้วิจัยได้ตามที่อยู่และเบอร์โทรศัพท์ที่ให้ไว้ตามเอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้ร่วมในการวิจัย โดยผู้ปกครองและนักเรียนสามารถใช้เวลาได้อย่างอิสระในการตัดสินใจก่อนจะลงนามให้ความยินยอม และนำเอกสารกลับมาให้ผู้วิจัยก่อนทำการวิจัย

เมื่อถึงเวลาเก็บข้อมูล ผู้วิจัยจะแจกแบบสอบถามเฉพาะนักเรียนที่ยินยอมเข้าร่วมงานวิจัย และนำเอกสารยินยอมกลับมาคืนให้ผู้วิจัยเท่านั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 17 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ จำนวนพี่น้อง โรคประจำตัว ผลการเรียน สถานภาพของบิดา-มารดา ลักษณะครอบครัว และความสัมพันธ์ระหว่างบิดา-มารดา พี่น้อง และเพื่อน

3742578944

CD :Thesis 6074006730 thesis / rev: 27072562 11:31:40 / seq: 5

ส่วนที่ 2 แบบวัดการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว ใช้แบบวัด Chulalongkorn Family Inventory (CFI) ของศาสตราจารย์แพทย์หญิงอุมาพร ตรังคสมบัติ ที่ดัดแปลงมาจากแบบวัดการทำหน้าที่ ของครอบครัว (Family Assessment Device: FAD) ตามแนวคิดของ McMaster (McMaster Model) ซึ่งเป็น แบบประเมินครอบครัวที่ ประกอบด้วยข้อความ 36 ข้อ เกี่ยวกับการรับรู้การปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวในด้านต่างๆ ตาม McMaster Model of Family Functioning (MMFF) ที่มองการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวในด้านต่างๆ ประกอบด้วย

1. ด้านการแก้ปัญหา จำนวน 6 ข้อ มีข้อความทางบวก ได้แก่ข้อ 1, 2, 8, 25 และ 26 ข้อความทางลบได้แก่ ข้อ 3
2. ด้านการสื่อสาร จำนวน 5 ข้อ มีข้อความทางบวก ได้แก่ข้อ 16, 23,28 และ 31 และข้อความทางลบ ได้แก่ ข้อ 9
3. ด้านบทบาทของครอบครัว จำนวน 3 ข้อ มีข้อความทางบวกทั้งหมด ได้แก่ ข้อ 10, 17 และ 29
4. ด้านการตอบสนองทางอารมณ์ จำนวน 5 ข้อ มีข้อความทางบวก ได้แก่ ข้อ 4, 11, 34, 35 และ ข้อความทางลบ ได้แก่ ข้อ 18
5. ด้านความผูกพันทางอารมณ์ จำนวน 5 ข้อ มีข้อความทางบวก ได้แก่ ข้อ 5 และข้อความทางลบ ได้แก่ ข้อ 12, 21, 24 และ 33
6. ด้านการควบคุมพฤติกรรม จำนวน 4 ข้อ มีข้อความทางบวก ได้แก่ ข้อ 13 และข้อความทางลบ ได้แก่ ข้อ 6, 27 และ 30
7. ด้านการทำหน้าที่ทั่วไป จำนวน 8 ข้อ มีข้อความทางบวก ได้แก่ ข้อ 7, 14, 19, 20, 22 และ 32 และ ข้อความทางลบ ได้แก่ข้อ 15 และ 36

แบบวัดนี้มีค่าความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha coefficient) = 0.88

แบบวัดนี้ประกอบด้วยข้อคำถามที่ความหมายบวก จำนวน 24 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1, 2, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 13, 14, 16, 17, 19, 20, 22, 23, 25, 26, 28, 29, 31, 32, 34 และ 35 ส่วนข้อความที่มีความหมายทางลบ ได้แก่ ข้อ 3, 6, 9, 12, 15, 18, 21, 24, 27, 30, 33 และ 36 ซึ่งการตอบให้ผู้ตอบอ่านข้อความ และพิจารณาว่าข้อความเหล่านั้น ตรงกับครอบครัวของ ผู้ตอบมากน้อยเพียงใด โดยมีคำตอบให้เลือก 4 ลักษณะ คือ ตรงมากที่สุด ตรงปานกลาง ตรงเล็กน้อย และไม่ตรงเลย

ตารางที่ 2 ตารางแสดงเกณฑ์การให้คะแนนแบบวัดการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว

การให้คะแนน	ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
ตรงมากที่สุด	4	1
ตรงปานกลาง	3	2
ตรงเล็กน้อย	2	3
ไม่ตรงเลย	1	4

การแปลผล โดยรวมคะแนนที่ได้ในแต่ละข้อ แล้วนำมาจำแนกรายด้าน คิดคะแนนเฉลี่ยแต่ด้านตามจำนวนข้อคำถาม ใช้เกณฑ์ตามการกระจายข้อมูล เพื่อแปลความหมายของการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวโดยใช้ค่าเปอร์เซนไทล์ (Percentile) จากนั้นจึงนำค่าคะแนนมาแปลผลดังนี้

1.00 – 1.49	แปลว่า	การปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวไม่ดี
1.50 – 2.49	แปลว่า	การปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวดีเล็กน้อย
2.50 – 3.49	แปลว่า	การปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวดีพอสมควร
3.50 – 4.00	แปลว่า	การปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวดีมาก

ส่วนที่ 3 แบบวัดความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ใช้แบบวัดความเห็นอกเห็นใจของ จิตรภรณ์ ทองกวาด ซึ่งพัฒนาแบบวัดมาจากทฤษฎีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นของโกลแมน (Goleman) ซึ่งแบบประเมินประกอบด้วยข้อความ 30 ข้อ ที่มองความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นในด้านต่างๆ 5 ด้าน ได้แก่ การเข้าใจผู้อื่น การรู้จักส่งเสริมผู้อื่น การมีจิตใจใฝ่บริการช่วยเหลือ การรู้จักให้ออกาสผู้อื่น การตระหนักถึงความคิดเห็นของกลุ่ม โดยแต่ละด้านได้แบ่งตามข้อดังนี้

1. ด้านการเข้าใจผู้อื่น	ข้อ 1-6
2. ด้านการมีจิตใจใฝ่บริการช่วยเหลือ	ข้อ 7-12
3. ด้านการรู้จักส่งเสริมผู้อื่น	ข้อ 13-18
4. ด้านการรู้จักให้ออกาสผู้อื่น	ข้อ 19-24
5. ด้านการตระหนักถึงความคิดของกลุ่ม	ข้อ 25-30

มีค่าความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha coefficient) = 0.86

แบบวัดนี้ประกอบด้วยข้อความที่มีความหมายบวก 30 ข้อ ซึ่งการตอบให้ผู้ตอบอ่านข้อความและพิจารณาว่าข้อความเหล่านั้น ตรงกับผู้ตอบมากน้อยเพียงใด โดยมีคำตอบให้เลือก 5 ลักษณะ คือ ตรงมากที่สุด ตรงมาก ตรงปานกลาง ตรงน้อย ตรงน้อยที่สุด

ตารางที่ 3 ตารางแสดงเกณฑ์การให้คะแนนแบบวัดความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

การให้คะแนน	ข้อความทางบวก
ตรงมากที่สุด	5
ตรงมาก	4
ตรงปานกลาง	3
ตรงเล็กน้อย	2
ไม่ตรงเลย	1

เกณฑ์การแปรผล เป็นค่าเฉลี่ยความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นอยู่ในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นอยู่ในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นอยู่ในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.3 การรวบรวมข้อมูล (Data Collection)

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษา และรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร ผลงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างชัดเจน และถูกต้อง
2. ทำหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัย ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช จังหวัดอุบลราชธานี
3. ติดต่อประสานงานขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนและอาจารย์ เพื่อนัดหมายวัน เวลา และนักเรียน เพื่อดำเนินการเก็บข้อมูล
4. ขออนุญาตอาจารย์แต่ละห้อง โดยผู้วิจัยชี้แจงนักเรียนให้ทราบถึงวัตถุประสงค์สิทธิของการให้ข้อมูล และความลับของข้อมูล ดำเนินการแจกใบยินยอมในการเก็บข้อมูลให้นักเรียนนำไปให้พ่อแม่ก่อน 1 สัปดาห์
5. ดำเนินการเก็บข้อมูล โดยแจกแบบสอบถามให้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งชี้แจงวิธีการตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง ก่อนให้นักเรียนลงมือตอบแบบสอบถาม โดยแจกเฉพาะคนที่พ่อแม่และตนเองยินยอมร่วมมือในการทำวิจัยครั้งนี้
6. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้วิธีทางสถิติ

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis)

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS และแยกวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

1. ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไปของปัจจัยส่วนบุคคลที่ต้องการศึกษา
2. ใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) คือ T-test, ANOVA เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มตัวอย่าง
3. ใช้สถิติ Pearson's เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นกับการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆที่ใช้แทนความหมาย ดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยก่อนและหลัง
P	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติ
*	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
SE	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เก็บข้อมูลจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 735 ราย ซึ่งมีผู้ที่กรอกคำถามไม่ครบถ้วนจำนวน 19 ราย ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้จะเท่ากับ 716 ราย ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช จังหวัดอุบลราชธานี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 63.7 เพศชายร้อยละ 36.3 โดยนักเรียนส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีระดับผลการเรียนส่วนมากระหว่าง 3.50 - 4.00 นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 36 ได้รับเงินค่าใช้จ่าย 301 – 600 บาทต่อสัปดาห์ และร้อยละ 32.3 ได้รับเงินค่าใช้จ่าย 601-900 บาทต่อสัปดาห์ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช จังหวัดอุบลราชธานี ตามปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามเพศ ชั้นเรียน ผลการเรียน และค่าใช้จ่ายรายสัปดาห์

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	260	36.3
หญิง	456	63.7

ชั้นเรียน			
	ม.1	193	27
	ม.2	197	27.5
	ม.3	326	45.5
GPAX			
	2.00-2.49	8	1.1
	2.50-2.99	43	6
	3.00-3.49	211	29.5
	3.50-4.00	454	63.4
ค่าใช้จ่าย (รายสัปดาห์)			
	น้อยกว่า 300 บาท	65	9.1
	301 - 600 บาท	258	36
	601 - 900 บาท	231	32.3
	901 - 1200 บาท	109	15.2
	1201 - 1500 บาท	41	5.7
	1500 บาทขึ้นไป	12	1.7

บิดาของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 46 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.4 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาชั้นปริญญาตรี ร้อยละ 49.2 ส่วนมารดาของกลุ่มตัวอย่าง มีอายุระหว่าง 41 – 45 และ 46 – 50 ร้อยละ 38 และ 33.8 ตามลำดับ ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 53.5 ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของครอบครัวเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับบิดามารดา และครอบครัว จำแนกตามอายุ และระดับการศึกษา

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	
	(716 จำนวน)	ร้อยละ
บิดา		
อายุ (ปี) mean = 48.04 S.D. = 5.34 min = 36 max = 70		
<40	41	5.7
41-45	197	27.5
46-50	289	40.4
51-55	127	17.7
>55	62	8.7

3742578944

การศึกษา	ประถมศึกษา	20	2.8
	มัธยมศึกษาตอนต้น	24	3.4
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	93	13
	อนุปริญญา หรือเทียบเท่า ปวส.	59	8.2
	ปริญญาตรี	352	49.1
	สูงกว่าปริญญาตรี	168	23.5
มารดา			
อายุ (ปี) mean = 45.34 S.D. 4.76 min = 30 max = 64			
	<40	111	15.5
	41-45	272	38
	46-50	242	33.8
	51-55	78	10.9
	>55	13	1.8
การศึกษา	ประถมศึกษา	23	3.2
	มัธยมศึกษาตอนต้น	17	2.4
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	73	10.2
	อนุปริญญา หรือเทียบเท่า ปวส.	62	8.7
	ปริญญาตรี	383	53.4
	สูงกว่าปริญญาตรี	158	22.1

ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับบิดาส่วนใหญ่สนิทสนมกันดี คิดเป็นร้อยละ 66.3 รองลงมาเป็นความสัมพันธ์แบบพูดคุยปรึกษากันได้ ร้อยละ 31.1 เช่นเดียวกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนและมารดาที่สนิทสนมกันดี ร้อยละ 88.5 รองลงมาพูดคุยปรึกษากันได้ ร้อยละ 10.6 ส่วนใหญ่แล้วบิดาและมารดาอาศัยอยู่ด้วยกัน ร้อยละ 82.5 บิดาและมารดามีความสัมพันธ์ที่เข้ากันได้ดี ร้อยละ 52.2 และทะเลาะกันบ้างในบางครั้ง ร้อยละ 42.5 เมื่อนักเรียนทุกใจจะเลือกปรึกษาบิดา มารดา ร้อยละ 52 ในขณะที่นักเรียนปรึกษาเพื่อน ร้อยละ 36 ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช จังหวัดอุบลราชธานี ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับครอบครัว จำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับบิดาและมารดา สถานะความสัมพันธ์ของบิดาและมารดา และการปรึกษาของนักเรียน

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (716 คน)	ร้อยละ
ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับบิดา		
สนิทสนมกันดีสามารถพูดคุยปรึกษาได้	475	66.3
พูดคุยกันได้แต่ไม่สนิทสนม	223	31.1
ไม่ดี แต่ไม่ถึงกับทอ้งทั้งหรือไม่เอาใจใส่	18	2.6
ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับมารดา		
สนิทสนมกันดีสามารถพูดคุยปรึกษาได้	634	88.5
พูดคุยกันได้แต่ไม่สนิทสนม	76	10.6
ไม่ดี แต่ไม่ถึงกับทอ้งทั้งหรือไม่เอาใจใส่	6	0.9
สถานะความสัมพันธ์ของบิดามารดา		
อยู่ด้วยกัน	591	82.5
ไม่ได้อยู่ด้วยกัน แยกกันอยู่ด้วยความจำเป็น	45	6.3
หย่าร้าง / แยกทาง	57	8
พ่อหรือแม่เสียชีวิต	23	3.2
ความสัมพันธ์ระหว่างบิดาและมารดา		
เข้ากันได้ดี	374	52.2
ทะเลาะกันบ้างบางครั้ง	304	42.5
ทะเลาะกันเป็นประจำ แต่ไม่ทุบตีกัน	32	4.5
ทะเลาะ และทุบตีกันเป็นบางครั้ง	6	0.8
ทะเลาะและทุบตีกันเป็นประจำ	0	0
เวลาทุกขใจนักเรียนมักปรึกษา		
บิดา - มารดา	372	52
พี่ - น้อง	69	9.6
ญาติ	12	1.7
เพื่อน	258	36
คุณครู	5	0.7

3742578944

CD :Thesis 6074006730 thesis / rev: 27072562 11:31:40 / seq: 5

ส่วนที่ 2 ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

จากกลุ่มตัวอย่างพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นโดยรวม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.93 และหากพิจารณารายด้าน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ดังนี้ ด้านการเข้าใจผู้อื่นอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.91 ด้านการมีจิตใจใฝ่บริการช่วยเหลืออยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.95 ด้านการรู้จักส่งเสริมผู้อื่นอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.07 ด้านการให้โอกาสผู้อื่นอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.85 และด้านการตระหนักถึงความคิดเห็นกลุ่มอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.87 ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช

ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	Mean	S.D.	ระดับ
การเข้าใจผู้อื่น	3.91	0.62	มาก
การรู้จักส่งเสริมผู้อื่น	3.95	0.64	มาก
การมีจิตใจใฝ่บริการช่วยเหลือ	4.07	0.67	มากที่สุด
การรู้จักให้โอกาสผู้อื่น	3.85	0.62	มาก
การตระหนักถึงความคิดเห็นกลุ่ม	3.87	0.66	มาก
โดยรวม	3.93	0.53	มาก

ส่วนที่ 3 การปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว

การปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวโดยรวมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช อยู่ในระดับดีพอสมควร ค่าเฉลี่ย 3.11 เมื่อพิจารณารายด้านจะพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับดีพอสมควรเช่นกัน โดยมีค่าเฉลี่ยแต่ละด้าน ดังนี้ ด้านการสื่อสารค่าเฉลี่ย 2.92 ด้านบทบาทของครอบครัวค่าเฉลี่ย 3.41 ด้านการตอบสนองทางอารมณ์ค่าเฉลี่ย 2.97 ด้านการผูกพันทางอารมณ์ค่าเฉลี่ย 3.08 ด้านการควบคุมพฤติกรรมค่าเฉลี่ย 2.61 ด้านการแก้ปัญหาค่าเฉลี่ย 3.08 และด้านการทำหน้าที่ทั่วไปค่าเฉลี่ย 3.39 ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Chulalongkorn Family Inventory ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช

การปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว	Mean	S.D.	ระดับ
ด้านการสื่อสาร	2.92	0.49	ดีพอสมควร
ด้านบทบาทของครอบครัว	3.41	0.45	ดีพอสมควร
ด้านการตอบสนองทางอารมณ์	2.97	0.51	ดีพอสมควร
ด้านความผูกพันทางอารมณ์	3.08	0.58	ดีพอสมควร
ด้านการควบคุมพฤติกรรม	2.61	0.63	ดีพอสมควร
ด้านการแก้ปัญหา	3.08	0.49	ดีพอสมควร
ด้านหน้าที่ทั่วไป	3.39	0.45	ดีพอสมควร
โดยรวม	3.11	0.34	ดีพอสมควร

ส่วนที่ 4 ความเกี่ยวข้องกับระหว่างความเห็นอกเห็นใจ และปัจจัยต่างๆ

เมื่อทดสอบความแปรปรวนระหว่างความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และปัจจัยเรื่องเพศ ระดับการศึกษา คณะ
เฉลี่ยสะสม ค่าใช้จ่ายประจำสัปดาห์ การศึกษาของบิดาและมารดา สถานการณ์อยู่ด้วยกันของบิดามารดา

ความสัมพันธ์ของนักเรียนและบิดามารดา และบุคคลที่นักเรียนปรึกษาเมื่อทุกข์ใจ โดยใช้สถิติ One Way ANOVA

พบว่าความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นมีความสัมพันธ์กับปัจจัยเรื่องเพศ คณะเฉลี่ยสะสม สถานะความสัมพันธ์
ของบิดามารดา และความสัมพันธ์ของนักเรียนกับมารดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนี้ ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นมี
ความสัมพันธ์กับเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.001 มีความสัมพันธ์กับคณะเฉลี่ยสะสมอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.001 มีความสัมพันธ์กับสถานะความสัมพันธ์ของบิดามารดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ 0.03 มีความสัมพันธ์กับความสัมพันธ์ของนักเรียนกับมารดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ดัง
ตารางที่ 9

เมื่อนำข้อมูลมาทดสอบระหว่างกลุ่ม Post Hoc Tests ในปัจจัยคณะเฉลี่ยสะสม สถานะความสัมพันธ์
ของบิดามารดา และความสัมพันธ์ของนักเรียนกับมารดาพบว่า คณะเฉลี่ยสะสมมีผลกับความเห็นอกเห็นใจ โดย
นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มที่ผลการเรียนดีพอใช้ ดี และดีมาก ต่างกับนักเรียนที่มีผลเรียนที่อยู่ในกลุ่มดีมาก และดีเยี่ยม
ส่วนปัจจัยสถานะความสัมพันธ์ของบิดามารดา และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับมารดา พบว่ามีความสัมพันธ์ซึ่ง
กันและกัน แต่ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มมีผลที่ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 9 ความสัมพันธ์ระหว่างความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และปัจจัยเรื่องเพศ ระดับการศึกษา คะแนนเฉลี่ยสะสม ค่าใช้จ่ายประจำสัปดาห์ การศึกษาของบิดาและมารดา สถานการณ์อยู่ด้วยกันของบิดามารดา ความสัมพันธ์ของนักเรียนและบิดามารดา และบุคคลที่นักเรียนปรึกษาเมื่อทุกข์ใจ ในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดอุบลราชธานี โดยวิธี One – Way ANOVA

ความเห็นอกเห็นใจ		N	Mean	S.D.	p-value
เพศ					
	ชาย	260	3.74	.551	* < 0.001
	หญิง	456	4.04	.502	
ระดับชั้นการศึกษา					
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	193	3.86	.588	.052
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	197	3.92	.556	
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	326	3.97	.494	
คะแนนเฉลี่ยสะสม					
	2.00-2.49	8	3.63	.525	* < 0.001
	2.50-2.99	43	3.70	.602	
	3.00-3.49	211	3.83	.577	
	3.50-4.00	454	4.00	.501	
ค่าใช้จ่าย(รายสัปดาห์)					
	น้อยกว่า 300 บาท	65	3.84	.537	.435
	301 - 600 บาท	258	3.92	.557	
	601 - 900 บาท	231	3.94	.562	
	901 - 1200 บาท	109	3.92	.500	
	1201 - 1500 บาท	41	4.06	.402	
	1500 บาทขึ้นไป	12	4.05	.447	
การศึกษาของบิดา					
	ประถมศึกษา	20	4.01	.428	.351
	มัธยมศึกษาตอนต้น	24	3.74	.565	
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	93	3.86	.575	
	อนุปริญญา หรือเทียบเท่า				
	ปวส.	59	3.93	.524	
	ปริญญาตรี	352	3.94	.541	
	สูงกว่าปริญญาตรี	168	3.96	.528	

การศึกษาของมารดา					
	ประถมศึกษา	23	3.88	.482	.212
	มัธยมศึกษาตอนต้น	17	4.20	.401	
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	73	3.92	.557	
	อนุปริญญา หรือเทียบเท่า				
	ปวส.	62	4.03	.508	
	ปริญญาตรี	383	3.91	.558	
	สูงกว่าปริญญาตรี	158	3.92	.512	
สถานะของบิดามารดา					
	อยู่ด้วยกัน	591	3.90	.541	*.030
	ไม่ได้อยู่ด้วยกัน แยกกัน				
	อยู่ด้วยความจำเป็น	45	3.96	.506	
	หย่าร้าง / แยกทาง	57	4.10	.508	
	พ่อหรือแม่เสียชีวิต	23	4.07	.559	
ความสัมพันธ์ของบิดาและมารดา					
	เข้ากันได้ดี	374	3.94	.566	.609
	ทะเลาะกันบ้างบางครั้ง	304	3.90	.515	
	ทะเลาะกันเป็นประจำ แต่				
	ไม่ทุบตีกัน	32	4.00	.461	
	ทะเลาะ และทุบตีกันเป็น				
	บางครั้ง	6	4.00	.455	
ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับบิดา					
	สนิทสนมกันดีสามารถ				
	พูดคุยปรึกษาได้	475	3.94	.537	.414
	พูดคุยกันได้แต่ไม่สนิท				
	สนม	223	3.89	.545	
	ไม่ดี แต่ไม่ถึงกับท้องทิ้ง				
	หรือไม่เอาใจใส่	18	4.00	.529	
ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับมารดา					
	สนิทสนมกันดีสามารถ				*.001
	พูดคุยปรึกษาได้	634	3.95	.514	
	พูดคุยกันได้แต่ไม่สนิท				
	สนม	76	3.71	.688	
	ไม่ดี แต่ไม่ถึงกับท้องทิ้ง				
	หรือไม่เอาใจใส่	6	3.90	.248	

3742578944

CT :Thesis 6074006730 thesis / recv: 27072562 11:31:40 / seq: 5

เวลาทุกชั่วโมงนักเรียนมักปรึกษา

บิดา – มารดา	372	3.92	.565	.543
พี่ - น้อง	69	3.93	.452	
ญาติ	12	3.70	.561	
เพื่อน	258	3.95	.519	
คุณครู	5	3.77	.709	

* P < 0.5

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation) และสเปียร์แมน (Spearman Correlation) เพื่อดูว่าตัวแปรใดบ้างที่สัมพันธ์กับความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น พบว่ามีตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นทั้งหมด 5 ตัวแปร คือ เพศ คะแนนเฉลี่ยสะสม สถานะ ความสัมพันธ์ของบิดามารดา ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับมารดา และการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว โดยที่เพศมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นที่ระดับความเชื่อมั่น 99% ที่ระดับ 0.266 คะแนนเฉลี่ยสะสมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นที่ระดับความเชื่อมั่น 99% ที่ระดับ 0.156 สถานะ ความสัมพันธ์ของบิดามารดา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นที่ระดับความเชื่อมั่น 99% ที่ระดับ 0.016 ในขณะที่ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับมารดา มีความสัมพันธ์ทางลบกับความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นที่ระดับความเชื่อมั่น 99% ที่ระดับ -0.115 และความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นที่ระดับความเชื่อมั่น 99% ที่ระดับ 0.361 ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ตารางความสัมพันธ์ระหว่างความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ปัจจัยเพศ ระดับชั้นการศึกษา คะแนนเฉลี่ยสะสม สถานะ ความสัมพันธ์ของบิดามารดา ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับมารดา และการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว โดยวิธี Pearson และ Spearman rank correlation coefficient

ตัวแปร	r	r	p - value
	Pearson	Spearman	
เพศ	0.266**		*<0.001
ระดับชั้นการศึกษา	0.091*		0.015
คะแนนเฉลี่ยสะสม		0.156**	*<0.001
สถานะความสัมพันธ์ของบิดามารดา	0.106**		.004
ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับมารดา	-0.115**		.002
การปฏิบัติหน้าที่ในครอบครัว		0.361**	*<0.001

**Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

*Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

* P < 0.5

จากการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุเพื่อพยากรณ์ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น เข้ากับสมการตัวแปรการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว เพศ สถานะความสัมพันธ์ของบิดามารดา คะแนนเฉลี่ยสะสม ระดับชั้นการศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการแปลงตัวแปรต่างๆให้อยู่ในรูปแบบตัวแปรหุ่น (dummy variable) ก่อน เพื่อให้สามารถนำมาใช้วิเคราะห์ได้ จากนั้นจึงนำมาวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุด้วยวิธี stepwise

พบว่า การปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว เพศ สถานะความสัมพันธ์ของบิดามารดาและคะแนนเฉลี่ยสะสมสามารถพยากรณ์ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นได้ โดยที่ตัวแปรการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว สามารถทำนายการเปลี่ยนแปลงของความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นได้ร้อยละ 11.4 และเมื่อเพิ่มตัวแปรเพศในโมเดลสองสามารถทำนายการเปลี่ยนแปลงของความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นได้ร้อยละ 18.4 และเมื่อเพิ่มตัวแปรสถานะความสัมพันธ์ของบิดามารดาในโมเดลสามสามารถทำนายการเปลี่ยนแปลงของความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นได้ร้อยละ 19.9 และเมื่อเพิ่มตัวแปรคะแนนเฉลี่ยสะสมในโมเดลสี่สามารถทำนายการเปลี่ยนแปลงของความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นได้ร้อยละ 20.8 และเมื่อเพิ่มตัวแปรระดับชั้นการศึกษาในโมเดลห้าสามารถทำนายการเปลี่ยนแปลงของความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นได้ร้อยละ 21.4 ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 การวิเคราะห์การถดถอยเพื่อพยากรณ์ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น เข้ากับสมการตัวแปรการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว เพศ สถานะความสัมพันธ์ของบิดามารดา คะแนนเฉลี่ยสะสม ระดับชั้นการศึกษา โดย Multiple Linear Regression Model

ตัวแปร	R ²	b	SE _b	t	p - value
การปฏิบัติหน้าที่ในครอบครัว	0.114	0.526	0.052	10.099	* < 0.01
เพศ	0.184	0.266	0.039	6.868	* < 0.01
สถานะความสัมพันธ์ของบิดามารดา	0.199	- 0.170	0.047	-3.581	* < 0.01
คะแนนเฉลี่ยสะสม	0.208	0.085	0.028	2.983	* < 0.01
ระดับชั้นการศึกษา	0.214	0.084	0.036	2.324	0.2

* P < 0.5

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น การปฏิบัติหน้าที่ในครอบครัว และความสัมพันธ์ระหว่างความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นและการปฏิบัติหน้าที่ในครอบครัวในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช จังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช จังหวัดอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2561 จำนวน 716 คน เป็นนักเรียนชาย 260 คน นักเรียนหญิง 456 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วยแบบวัดความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ใช้แบบวัดความเห็นอกเห็นใจของ จิตรกรภรณ์ ทองกวอด และแบบวัดการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว ใช้แบบวัด Chulalongkorn Family Inventory (CFI) ของศาสตราจารย์แพทย์หญิงอุมาพร ตรังคสมบัติ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 63.7 โดยนักเรียนส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีระดับผลการเรียนส่วนมากระหว่าง 3.50 - 4.00 นักเรียนโดยส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับครอบครัว ในขณะที่มีนักเรียนร้อยละ 20.5 ที่อาศัยอยู่ด้วยตนเองหรืออยู่กับเพื่อน นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 36 ได้รับเงินค่าใช้จ่าย 301 - 600 บาทต่อสัปดาห์ และร้อยละ 32.3 ได้รับเงินค่าใช้จ่าย 601-900 บาทต่อสัปดาห์ บิดาของกลุ่มตัวอย่างมีอายุร้อยละ 46 - 50 ปี ร้อยละ 40.4 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาชั้นปริญญาตรี ร้อยละ 49.2 ส่วนมารดาของกลุ่มตัวอย่าง มีอายุระหว่าง 41 - 45 และ 46 - 50 ร้อยละ 38 และ 33.8 ตามลำดับ ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 53.5 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับบิดาส่วนใหญ่สนิทสนมกันดี พูดคุยปรึกษากันได้ เช่นเดียวกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนและมารดาที่สนิทสนมกันดีเช่นเดียวกัน ส่วนใหญ่แล้วบิดาและมารดาอาศัยอยู่ด้วยกัน และมีความสัมพันธ์ที่เข้ากันได้ดี และทะเลาะกันบ้างในบางครั้ง เมื่อนักเรียนทุกขใจจะเลือกปรึกษาบิดา มารดา และเพื่อน

2. ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

จากการศึกษาครั้งนี้ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นโดยรวม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.93 และหากพิจารณารายด้าน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ดังนี้ ด้านการเข้าใจผู้อื่นอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.91 ด้านการมีจิตใจใฝ่บริการช่วยเหลืออยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.95 ด้านการรู้จักส่งเสริมผู้อื่นอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.07 ด้านการให้โอกาสผู้อื่นอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.85 และด้านการตระหนักถึงความคิดเห็นกลุ่มอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 0.66

3742578944

CD :Thesis 6074006730 thesis / rev: 27072562 11:31:40 / seq: 5

3. การปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว

การปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวโดยรวมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช อยู่ในระดับดีพอสมควร ค่าเฉลี่ย 3.11 เมื่อพิจารณารายด้านจะพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับดีพอสมควรเช่นกัน โดยมีค่าเฉลี่ยแต่ละด้าน ดังนี้ ด้านการสื่อสารค่าเฉลี่ย 2.92 ด้านบทบาทของครอบครัวค่าเฉลี่ย 3.41 ด้านการตอบสนองทางอารมณ์ค่าเฉลี่ย 2.97 ด้านการผูกพันทางอารมณ์ค่าเฉลี่ย 3.08 ด้านการควบคุมพฤติกรรมค่าเฉลี่ย 2.61 ด้านการแก้ปัญหาค่าเฉลี่ย 3.08 และด้านการทำหน้าที่ทั่วไปค่าเฉลี่ย 3.39

4 ความเกี่ยวข้องระหว่างความเห็นอกเห็นใจ และการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว

ความสัมพันธ์ระหว่างความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว โดยใช้สถิติ One Way ANOVA พบว่าความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.001

พบว่าความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นมีความสัมพันธ์กับปัจจัยเรื่องเพศ คະแนนเฉลี่ยสะสม สถานะความสัมพันธ์ของบิดามารดา และความสัมพันธ์ของนักเรียนกับมารดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนี้ ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นมีความสัมพันธ์กับเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.001 มีความสัมพันธ์กับคะแนนเฉลี่ยสะสมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.001 มีความสัมพันธ์กับสถานะความสัมพันธ์ของบิดามารดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.03 มีความสัมพันธ์กับความสัมพันธ์ของนักเรียนกับมารดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

1. ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช จังหวัดอุบลราชธานี มีความเห็นอกเห็นใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งตรงกับการศึกษาของจิตราภรณ์ ทองกวอด⁽³²⁾ ที่พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดเพชรบูรณ์มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะในระดับโรงเรียนซึ่งกลุ่มตัวอย่างอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่มีการให้ความสำคัญกับเรื่องการเห็นอกเห็นใจ

เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน ทั้งด้านการเข้าใจผู้อื่น การมีจิตใจใฝ่บริการ การรู้จักส่งเสริมผู้อื่น การรู้จักให้ออกาสผู้อื่น และการตระหนักความคิดของกลุ่ม ทุกด้านอยู่ในระดับมาก มีเพียงด้านการมีจิตใจใฝ่บริการที่อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ข้อคำถามในด้านจิตใจใฝ่บริการส่วนใหญ่เป็นเนื้อความเรื่องการช่วยเหลือเพื่อน เมื่อเพื่อนเสียใจจะคอยปลอบโยน ซึ่งตรงกับพัฒนาการในช่วงของวัยรุ่น ที่ช่วงวัยนี้จะเห็นความสำคัญของกลุ่มเพื่อน พิจารณาได้จากข้อคำถามส่วนบุคคลว่าเมื่อนักเรียนทุกขใจจะปรึกษาเพื่อนถึงร้อยละ 36 จึงทำให้เด็กในช่วงวัยนี้มีจิตใจใฝ่บริการมากยิ่งขึ้น

3742578944

CU Thesisis 6074006730 thesisis / recv: 27072562 11:31:40 / seq: 5

โดยจากการสอบถามอาจารย์ฝ่ายแนะแนว พบว่าทางโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังและส่งเสริมให้เด็กได้รับรู้ความรู้สึกของผู้อื่น มีการช่วยเหลือเพื่อนนักเรียนที่ประสบอุบัติเหตุหรือประสบภัยต่างๆหน้าเสาธง รวมไปถึงหลักสูตรการเรียนการสอนที่พัฒนาการทำกิจกรรมกลุ่ม ดังที่คมเพชร ฉัตรศุภกุล⁽⁴⁰⁾ ได้อธิบายว่า กิจกรรมกลุ่มเป็นการสร้างความเข้าใจบุคคลอื่น การที่มนุษย์จะมีความสุขมีปัจจัยสำคัญคือเรื่องความเข้าใจในสมาชิกของกลุ่ม ดังนั้นการที่ระบบการเรียนการสอนมุ่งเน้นให้นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่มก็ย่อมเป็นการพัฒนาความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ทั้งนี้เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลกับความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น พบว่าปัจจัยที่มีผลกับความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นคือ ปัจจัยเพศ คณะแนวเฉลี่ยสะสม และสถานะความสัมพันธ์ของบิดามารดา ซึ่งผู้วิจัยได้อภิปรายผลเพิ่มเติมแต่ละปัจจัยในลำดับต่อไป

2. การปฏิบัติหน้าที่ในครอบครัว ในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช

การปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวโดยรวมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราชอยู่ในระดับดีพอสมควร เมื่อพิจารณารายด้านจะพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับดีพอสมควร ซึ่งผลที่ได้ตรงกับการศึกษาของแก้วตา ลีลาตระการกุล⁽³⁹⁾ ที่พบว่าการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดอุบลราชธานีอยู่ในเกณฑ์ดีพอสมควร แต่จะมีความแตกต่างเพียงเล็กน้อยเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน ทั้งนี้อาจเนื่องจากรูปแบบการเลี้ยงดูในลักษณะของสังคมไทยที่เหมือนกัน ทำให้ผลออกมาคล้ายคลึงกัน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างความเห็นอกเห็นใจ และการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว

จากการศึกษาที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่าครอบครัวมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาของวัยรุ่น และการเห็นอกเห็นใจผู้อื่น การศึกษาโดย⁽³⁸⁾ แสดงให้เห็นว่าครอบครัวที่มีผู้ช่วยจะมีการปฏิบัติหน้าที่ในครอบครัวที่ต่ำกว่าครอบครัวทั่วไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อนำการปฏิบัติหน้าที่ในครอบครัวมาวิเคราะห์ร่วมกับการเห็นอกเห็นใจผู้อื่นจึงเกิดความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากความสัมพันธ์ดังกล่าว ควรจะมีการส่งเสริมการทำหน้าที่ต่างๆในครอบครัว และรวมถึงด้านความรู้สึก ความผูกพัน เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น เนื่องจากครอบครัวที่มีความรัก และการดูแลเอาใจใส่ย่อมส่งผลดีกับเด็ก ให้เด็กมีสุขภาพจิตที่ดี⁽⁴¹⁾ เมื่อเด็กมีสุขภาพจิตที่ดีก็จะส่งผลให้เด็กมีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นตามทฤษฎีการพัฒนาความเห็นอกเห็นใจของฮอฟแมน⁽⁵⁾ ที่แสดงให้เห็นว่าความเห็นอกเห็นใจมีการพัฒนาตั้งแต่ในวัยทารก ที่ต้องอาศัยการเลี้ยงดูโดยครอบครัว

3742578944

4. ความสัมพันธ์ระหว่างความเห็นอกเห็นใจ และปัจจัยเรื่องเพศ

เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และปัจจัยเรื่องเพศ พบว่ามีความสัมพันธ์กัน โดยนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีระดับความเห็นอกเห็นใจที่แตกต่างกัน โดยนักเรียนหญิงมีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นโดยรวมมากกว่านักเรียนชาย ซึ่งตรงกับการศึกษามากมายที่พบว่าเพศชาย และเพศหญิงมีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นแตกต่างกัน เช่นการศึกษาของ Carolyn⁽³⁶⁾ ที่พบว่าเพศหญิงมีความเห็นอกเห็นใจมากกว่าผู้ชาย รวมไปถึงผลการศึกษาของ แมคโดนัลด์ ที่พบว่า ระดับความเห็นอกเห็นใจของนักศึกษาพยาบาลหญิงสูงกว่าชายเล็กน้อย

ทั้งนี้เนื่องจากพื้นฐานทางด้านจิตใจ อารมณ์ สังคมต่างกัน⁽²²⁾ เพศเป็นตัวกำหนดบทบาททางสังคมระหว่างบุคคล ผู้ชายไม่คิดเล็กคิดน้อย และผู้หญิงจะไม่คิดจริงจังเกินไปในบางเรื่อง ดังนั้นการมีความเห็นอกเห็นใจต่อผู้อื่นย่อมแตกต่างกัน และนอกจากนี้ การทำงานของระบบสมองมีผลทำให้เพศหญิงมีความสามารถในการคาดเดาอารมณ์ ความรู้สึก ของตนเองและผู้อื่นได้ดีกว่าเพศชาย⁽⁴²⁾ ซึ่งเป็นการสั่งการของสมองซีกขวา โดยสมองที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับอารมณ์ความรู้สึกคือ สมองส่วนลิมบิกของผู้หญิงจะหยักลึกกว่าของผู้ชาย ซึ่งส่งผลทำให้ผู้หญิงมีความรู้สึกที่ละเอียด จับอารมณ์และความรู้สึกได้รวดเร็วกว่า

5. ความสัมพันธ์ระหว่างความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และปัจจัยคะแนนเฉลี่ยสะสม

จากผลการวิจัยที่พบว่า ระดับสติปัญญาที่ดูได้จากคะแนนเฉลี่ยสะสมมีความสัมพันธ์กับความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น เนื่องจากทักษะนี้เป็นทักษะทางอารมณ์และความสัมพันธ์ เนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการคิดวิเคราะห์ทำความเข้าใจกับสิ่งต่างๆอย่างเป็นระบบ เป็นเหตุเป็นผล จึงต้องอาศัยพื้นฐานของสติปัญญาที่ดี ดังนั้นทักษะนี้ของบุคคลมีความสัมพันธ์กับระดับสติปัญญาทางสมอง⁽¹³⁾

ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของโรเบิร์ต โรเซนทาล⁽²⁵⁾ ที่ศึกษาเกี่ยวกับความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น โดยได้สร้างแบบทดสอบซึ่งเป็นการตรวจสอบความสามารถในการจับความรู้สึกของผู้อื่นโดยดูจากท่าทาง สีหน้า อารมณ์ต่างๆ (PONS) และได้ศึกษากับนักเรียน 1,000 กว่าคน และได้เปรียบเทียบ PONS กับ IQ พบว่าเด็กที่มีความสามารถในการอ่านอารมณ์สูงมากจะเรียนหนังสือได้ดีกว่ากลุ่มที่อ่านอารมณ์ได้น้อยกว่า ด้วยเหตุนี้จึงอาจสรุปได้ว่า ความสามารถทางสติปัญญาและความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นมีความสัมพันธ์กัน และในทิศทางที่ช่วยสนับสนุนกันได้

3742578944

6. ความสัมพันธ์ระหว่างความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และสถานะความสัมพันธ์ของบิดามารดา

ผลการวิจัยพบว่า สถานะความสัมพันธ์ของบิดามารดามีความสัมพันธ์กับความความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นจากการศึกษาพบว่าปัจจัยการเลี้ยงดูและประสบการณ์ในชีวิตเป็นปัจจัยที่ส่งผลกับการมีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นในเด็ก⁽²⁵⁾ และจากทฤษฎีของฮอฟแมน⁽⁵⁾ ที่ได้อธิบายลำดับพัฒนาความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นว่าจะเริ่มตั้งแต่วัยทารก และค่อยๆ เรียนรู้จากบุคคลที่อยู่รอบๆ ดังนั้นหากบิดามารดาอยู่ร่วมกัน เด็กจะมีบุคคลต้นแบบให้เรียนรู้ และหากบิดามารดามีการแสดงความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน หรือแสดงออกซึ่งความเห็นอกเห็นใจแก่ผู้อื่น เด็กก็จะสามารถเลียนแบบได้จากบิดามารดาได้ ทั้งนี้หากทั้งบิดามารดามีความรัก การดูแลเอาใจใส่ที่ดีก็ย่อมส่งผลดีในการพัฒนาความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นของเด็ก

5.3 ข้อได้เปรียบของการวิจัยครั้งนี้

1. ความน่าเชื่อถือของข้อมูล เนื่องจากงานวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษานานมากกว่าการศึกษาก่อนหน้า
2. ความมีประโยชน์ของข้อมูล เนื่องจากการศึกษาความเห็นอกเห็นใจของผู้อื่นอาจจะมีการศึกษาก่อนหน้า แต่ไม่มีงานวิจัยใดที่นำการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว หรือความสัมพันธ์ในครอบครัวมาเป็นปัจจัยในการหาความสัมพันธ์ ทำให้ได้ข้อมูลที่น่าสนใจ แปลกใหม่และเป็นประโยชน์มากยิ่งขึ้น

5.4 ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะ

1. กลุ่มตัวอย่างนักเรียนโรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราชไม่สามารถใช้เป็นตัวแทนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นทั่วไปได้
2. เนื่องจากเป็นกิจกรรมของทางโรงเรียนมีจำนวนมากจึงทำให้เกิดปัญหาในวันนัดเก็บข้อมูล และทำให้การเก็บข้อมูลล่าช้ากว่าที่กำหนด
3. ควรปรับข้อคำถามให้เหมาะกับกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมต้นทำให้มีบางข้อคำถามที่กลุ่มตัวอย่างเกิดความสับสน
4. ควรเพิ่มกลุ่มตัวอย่างให้เยอะและหลากหลายขึ้น เพื่อใช้เป็นประชากรทั่วไปได้

5.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ และนำไปใช้ต่อ

1. ส่งเสริมการสร้างความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นในด้านต่างๆ
2. ส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวในด้านต่างๆ
3. ผลการวิจัยนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการวิจัยประเด็นอื่นๆที่น่าสนใจต่อไปได้ โดยอาจเป็นการศึกษาที่เฉพาะเจาะจงมากขึ้น

3742578944

CD :Thesis 60744006730 thesis / recv: 27072562 11:31:40 / seq: 5

บรรณานุกรม

3742578944

CU ThesIs 6074006730 thesis / recv: 27072562 11:31:40 / seq: 5

1. Batson CD. The altruism question: Toward a social-psychological answer. Hoboken: Taylor and Francis; 2014.
2. Schultz LH, Selman RL, LaRusso MD. The assessment of psychosocial maturity in children and adolescents: Implications for the evaluation of school-based character education programs. *Journal of Character Education*. 2003;1(2):67.
3. Endresen IM, Olweus D. Self-reported empathy in Norwegian adolescents: Sex differences, age trends, and relationship to bullying. 2001.
4. Warden D, Mackinnon S. Prosocial children, bullies and victims: An investigation of their sociometric status, empathy and social problem-solving strategies. *British Journal of Developmental Psychology*. 2003;21(3):367-85.
5. Hoffman ML. Development of prosocial motivation: Empathy and guilt. The development of prosocial behavior: Elsevier; 1982. p. 281-313.
6. ตรีรงค์สมบัติ อ. จิตบำบัดและการให้คำปรึกษาครอบครัว. 5 ed. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์วิจัยและพัฒนาครอบครัว; 2554.
7. บุญยาภรณ์ ท. ผลของการโปรแกรมการส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเองและการรับรู้ประโยชน์ต่อพฤติกรรมกรออกกำลังกายและการจัดการความเครียดของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นภาคใต้. : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2550.
8. ปิยะศิลป์ ว. ตำราจิตเวชเด็กและวัยรุ่น. 1 ed. กรุงเทพมหานคร: ชวนพิมพ์; 2535.
9. Goleman D. Working with emotional intelligence: Bantam; 1998.
10. Egan G. The skilled helper: A systematic approach to effective helping: Thomson Brooks/Cole Publishing Co; 1990.
11. Lynn A. The EQ difference: A powerful plan for putting emotional intelligence to work: Amacom; 2004.
12. Eisenberg N, Fabes RA, Murphy B, Karbon M, Smith M, Maszk P. The relations of children's dispositional empathy-related responding to their emotionality, regulation, and social functioning. *Developmental psychology*. 1996;32(2):195.
13. กระทรวงสาธารณสุข ก. อีคิว ความฉลาดทางอารมณ์. นนทบุรี: สำนักพัฒนาสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต 2543.
14. วงษ์อินทร์ น. การพัฒนาอารมณ์. รวมบทความทางวิชาการ EQ. 2543:136-43.
15. พูลศรี ว. จิตวิทยาการศึกษา. เชียงใหม่: คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูเชียงใหม่ 2531.
16. Goleman D. The emotional intelligence of leaders. *Leader to Leader*. 1998;1998(10):20-6.
17. Hoffman ML. Empathy and justice motivation. *Motivation and emotion*. 1990;14(2):151-72.
18. Aronfreed J. The socialization of altruistic and sympathetic behavior: Some theoretical and experimental analyses. *Altruism and helping behavior*. 1970:103-26.

3742578944

CU Thesisis 6074006730 thesisis / recv: 27072562 11:31:40 / seq: 5

19. วรรณโพธิ์ ว. ผลการใช้กิจกรรมฝึกความรู้สึกไวที่มีต่อการร่วมรู้สึกของเด็กวัยเริ่มรุ่น กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2545.
20. Salovey P, Mayer JD. Emotional intelligence. *Imagination, cognition and personality*. 1990;9(3):185-211.
21. Lauster P. *The personality test* London: Pan Books; 1978.
22. จารุทัศน์นางกูร อ. การเปรียบเทียบผลของการฝึกทักษะทางสังคมแบบกลุ่ม และแบบรายบุคคลที่มีต่อการแสดงความเห็นอกเห็นใจผู้ป่วยจิตเวชของพยาบาลเทคนิค โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพระยา กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ; 2541.
23. Canary DJ, Dindia K, Canary DJ. *Sex differences and similarities in communication*: Routledge; 2009.
24. Zderad LT. Empathic nursing; realization of a human capacity. *The Nursing Clinics of North America*. 1969;4(4):655-62.
25. เดชคง เ. ความเห็นอกเห็นใจ การสื่อสารด้วยอารมณ์และความรู้สึก ในความฉลาดทางอารมณ์ 2545:26-9
26. สังข์ไชย ป. การเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ ความฉลาดทางอารมณ์. 2545(กรุงเทพฯ):55-6.
27. Epstein NB, Baldwin LM, Bishop DS. The McMaster family assessment device. *Journal of marital and family therapy*. 1983;9(2):171-80.
28. สุภาพ ส. สังคมและวัฒนธรรมไทย ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี. . กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช; 2529.
29. Davis K. *Human society*. 1949.
30. Epstein NB, Bishop DS, Levin S. The McMaster model of family functioning. *Journal of Marital and Family therapy*. 1978;4(4):19-31.
31. MacDonald MR. How do men and women students rate in empathy? *AJN The American Journal of Nursing*. 1977;77(6):998.
32. ทองกวาด จ. การศึกษาและพัฒนาความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2555.
33. มากมี ภ. ความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกผู้อื่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย: การวิเคราะห์กลุ่มพหุ. วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. 2559:91-104.
34. ศิริรัตน์ พรขำ ทส. การทำหน้าที่ครอบครัว อัตมโนทัศน์ และทัศนคติต่อพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงของนักเรียนวิทยาลัยเทคนิคแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2551.
35. กำแพงพันธ์ จ. การทำหน้าที่ของครอบครัว ความฉลาดทางอารมณ์ และทัศนคติต่อการกระทำผิดของวัยรุ่นชายในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 2 จังหวัดราชบุรี: เกษตรศาสตร์ 2551.
36. Henry CS, Sager DW, Plunkett SW. Adolescents' perceptions of family system characteristics, parent-adolescent dyadic behaviors, adolescent qualities, and adolescent empathy. *Family Relations*. 1996:283-92.

3742578944

CT IThesis 6074006730 thesis / recv: 27072562 11:31:40 / seq: 5

37. พินิจวิชา อ. ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบความผูกพันกับความเข้าใจ. Journal of The National Graduate Research Conference. 2554:1969-76.
38. Trangkasombat U. Family functioning in mental illness: A study in Thai families with depressive disorders and schizophrenia. Journal of Family Psychotherapy. 2008;19(2):187-201.
39. Leelatrakarnkun K. The correlation between depression and family functioning in seventh grade students in Ubonratchathani province: Chulalongkorn University; 2010.
40. คมเพชร ฉัตรศุภกุล. กิจกรรมกลุ่มในโรงเรียน. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา; 2546.
41. Reeb BT, Conger KJ. The unique effect of paternal depressive symptoms on adolescent functioning: Associations with gender and father-adolescent relationship closeness. Journal of Family Psychology. 2009;23(5):758.
42. Dindia K, Canary DJ. Sex Differences and Similarities in Communication: Taylor & Francis; 2006.

3742578944

CU Thesais 6074006730 thesis / recv: 27072562 11:31:40 / seq: 5

ภาคผนวก

3742578944

CU iThesis 6074006730 thesis / recv: 27072562 11:31:40 / seq: 5

แบบสอบถามเรื่อง ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดอุบลราชธานี และ
ความเกี่ยวข้องระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

1. เพศ ชาย หญิง
2. คุณกำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่เท่าใด
3. คะแนนเฉลี่ยสะสมในภาคเรียนที่ผ่านมา (GPAX) เท่าใด
4. จำนวนพี่น้องร่วมพ่อแม่ (รวมตนเองด้วย) ทั้งหมดเท่าใด คน
5. คุณเป็นบุตรคนที่เท่าใด
6. ส่วนใหญ่ในปัจจุบันคุณอาศัยกับใครบ้างในครอบครัว

	อยู่	ไม่อยู่
พ่อ	☐	☐
แม่	☐	☐
พี่น้อง	☐	☐
ญาติ	☐	☐

7. คุณอาศัยอยู่กับผู้ใดในช่วงเวลาต่อไปนี้

	อยู่กับครอบครัว	อยู่ด้วยตนเอง(หรืออยู่กับเพื่อน)
วันจันทร์-ศุกร์	☐	☐
วันเสาร์-อาทิตย์	☐	☐

8. พ่ออายุเท่าใด ปี

9. ระดับการศึกษาสูงสุดของพ่อคือระดับใด

- ประถมศึกษา
- มัธยมศึกษาตอนต้น
- มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ปวช.
- อนุปริญญา หรือเทียบเท่า ปวส.
- ปริญญาตรี
- สูงกว่าปริญญาตรี

10. แม่อายุเท่าใด ปี

11. ระดับการศึกษาสูงสุดของแม่คือระดับใด

- ประถมศึกษา
- มัธยมศึกษาตอนต้น
- มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ปวช.
- อนุปริญญา หรือเทียบเท่า ปวส.
- ปริญญาตรี
- สูงกว่าปริญญาตรี

12. คุณได้รับเงินค่าขนมไปโรงเรียนสัปดาห์(7 วัน) ละกี่บาท

- น้อยกว่าหรือเท่ากับ 300 บาท
- 301-600 บาท
- 601-900 บาท
- 901-1,200 บาท
- 1,200-1,500 บาท
- 1,500 บาทขึ้นไป

13. สถานะความสัมพันธ์ของพ่อแม่เป็นอย่างไร

- อยู่ด้วยกัน
- ไม่ได้อยู่ด้วยกัน แยกกันอยู่ด้วยความจำเป็น
- หย่าร้าง / แยกทาง
- พ่อหรือแม่เสียชีวิต

14. ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อกับแม่เป็นอย่างไร

- เข้ากันได้ดี
- ทะเลาะกันบ้างบางครั้ง
- ทะเลาะกันเป็นประจำ แต่ไม่ทุบตีกัน
- ทะเลาะ และทุบตีกันเป็นบางครั้ง
- ทะเลาะ และทุบตีกันเป็นประจำ

3742578944

CU Thesisis 6074006730 thesis / recv: 27072562 11:31:40 / seq: 5

15. ความสัมพันธ์ระหว่างฉันกับพ่อ

- สนิทสนมกันดี สามารถคุยปรึกษาได้
- คุยคุยกันได้แต่ไม่ได้สนิทสนม
- ไม่ดี แต่ไม่ถึงกับทอดทิ้งหรือไม่เอาใจใส่
- ทอดทิ้ง ไม่เอาใจใส่ หรือลงโทษรุนแรง

16. ความสัมพันธ์ระหว่างฉันกับแม่

- สนิทสนมกันดี สามารถคุยปรึกษาได้
- คุยคุยกันได้แต่ไม่ได้สนิทสนม
- ไม่ดี แต่ไม่ถึงกับทอดทิ้งหรือไม่เอาใจใส่
- ทอดทิ้ง ไม่เอาใจใส่ หรือลงโทษรุนแรง

17. เวลาทุกข์ใจส่วนใหญ่คุณมักจะปรึกษาใคร

- พ่อ - แม่
- พี่-น้อง
- ญาติ
- เพื่อน
- คุณครู

3742578944

CU Thesisis 6074006730 thesis / recv: 27072562 11:31:40 / seq: 5

ส่วนที่ 2 แบบประเมินการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว
Chulalongkorn Family Inventory

คำชี้แจง ข้อความต่อไปนี้ ตรงกับครอบครัวของคุณมากน้อยเพียงใด
กรุณา * ลงในช่องที่ตรงกับความจริงมากที่สุด
อย่าใช้เวลาคิดนานให้ตอบอย่างรวดเร็วโดยเลือกความคิดแรกที่เกิดขึ้นทันทีที่อ่านข้อความจบ

ข้อความ	ไม่ ตรงเลย	ตรง เล็กน้อย	ตรง ปาน กลาง	ตรง มากที่สุด
1. สมาชิกในครอบครัวช่วยกันแก้ไขปัญหาค่อนข้างใหญ่ที่เกิดขึ้นในบ้านได้				
2. มีการพูดคุยกันเสมอว่า วิธีการแก้ปัญหาที่ทำให้ได้ผลหรือไม่				
3. เมื่อคุณขอให้คนในครอบครัวทำอะไร คุณมักไม่แน่ใจว่าเขาจะทำได้หรือไม่				
4. ครอบครัวของคุณแสดงความรักใคร่เอ็นดูต่อกันมากพอแล้ว				
5. คุณรู้สึกมีอิสระ และเป็นตัวของตัวเองเพียงพอแล้ว				
6. คนในครอบครัวสามารถทำผิดได้โดยไม่ต้องรับโทษ				
7. ทุกคนเข้ากันได้เป็นอย่างดี				
8. เมื่อมีปัญหา เรายังปรึกษากันว่า จะแก้ปัญหาอย่างไร				
9. บ่อยครั้งที่คุณไม่สามารถพูดในสิ่งที่คิดหรือรู้สึก				
10. ทุกคนในครอบครัวมีงานบ้านที่ต้องรับผิดชอบ				
11. แต่ละคนแสดงความรู้สึกทั้งดีและไม่ดีต่อกันอย่างเปิดเผย				
12. คนในครอบครัวจะสนใจคุณก็ต่อเมื่อเรื่องนั้นเป็นเรื่องสำคัญสำหรับเขา				
13. ครอบครัวของคุณ ห้ามมีการทำร้ายร่างกายกัน				
14. สมาชิกในครอบครัวมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน				
15. การตกลงเรื่องต่างๆ ร่วมกันเป็นไปได้ลำบาก เพราะไม่ค่อยเข้าใจกัน				

ข้อความ	ไม่ ตรงเลย	ตรง เล็กน้อย	ตรง ปานกลาง	ตรง มากที่สุด
16. ทุกคนสามารถพูดคุยกันตรงไปตรงมา ไม่อ้อมค้อม				
17. ครอบครัวของคุณไม่เคยขาดสิ่งจำเป็น เช่น อาหาร เสื้อผ้า ยารักษาโรค				
18. บางคนในครอบครัวไม่ค่อยแสดงอารมณ์หรือความรู้สึก				
19. ทุกคนยอมรับว่า แต่ละคนมีแบบฉบับของตนเอง				
20. ครอบครัวของคุณรักใคร่ปรองดองกันดี				
21. บางคนในครอบครัวก็ห่วงว้ายกับคนอื่นมากเกินไปจนน่าอึดอัดใจ				
22. ขณะนี้ครอบครัวของคุณมีความสุขดีพอแล้ว				
23. คุณรู้ชัดเจนว่าแต่ละคนรู้สึกอย่างไรเมื่อฟังคำพูดของเขา				
24. ครอบครัวของคุณต่างคนต่างอยู่				
25. ครอบครัวของคุณเผชิญกับปัญหาต่างๆร่วมกันได้ดี				
26. ครอบครัวของคุณแก้ปัญหาความไม่สบายใจระหว่างกันได้ค่อนข้างดี				
27. ครอบครัวของคุณมีลักษณะตามสบาย ไม่ยึดถือมาตรฐานหรือกฎเกณฑ์ใดๆ				
28. ทุกคนมักจะพูดคุยกันตรงๆ แทนที่จะพูดผ่านอีกคนหนึ่ง				
29. แต่ละคนปฏิบัติหน้าที่ของตนได้อย่างไม่ขาดตกบกพร่อง				
30. ในครอบครัวของคุณ ใครจะทำอะไรก็ได้ตามใจชอบ				
31. คุณกล้าบอกคนในครอบครัวเมื่อเขาทำในสิ่งที่คุณไม่ชอบ				
32. ในยามวิกฤติคนในครอบครัวสามารถพึ่งพาอาศัยกันได้				
33. ผู้ใหญ่ในครอบครัวออกคำสั่งหรือควบคุมเด็กมากเกินไป				
34. คุณระบายความทุกข์ใจให้คนในครอบครัวฟังได้				
35. ครอบครัวของคุณให้ความสำคัญต่อความรู้สึกของสมาชิก				
36. ในครอบครัวของคุณมีความรู้สึกที่ไม่ดีเกิดขึ้นมากมาย				

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นของนักเรียน

คำชี้แจง

- แบบสอบถามนี้เป็นการแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นของนักเรียนเท่านั้น ไม่มีข้อถูกหรือผิด จึงขอให้
นักเรียนตอบแบบสอบถามนี้อย่างจริงใจที่สุด
- แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 30 ข้อ ให้นักเรียนพิจารณาข้อความแต่ละข้อว่าเป็นจริงหรือตรงตามความรู้สึก
และความคิดเห็นของนักเรียนมากน้อยเพียงใด เมื่อพิจารณาแล้วให้ใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงการหลังคำถาม ซึ่ง
กำหนดไว้ 5 ระดับ ตามความเป็นจริงสำหรับนักเรียนมากที่สุด ดังตัวอย่าง

จริงมากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริงมาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนปานกลาง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนเลย

ข้อ	ข้อความ	จริง น้อย ที่สุด	จริง น้อย	จริง ปาน กลาง	จริง มาก	จริง มาก ที่สุด
0	ฉันสามารถช่วยเหลือผู้อื่นให้ดีขึ้นได้			/		
0	ฉันใส่ใจความรู้สึกของผู้คนรอบข้าง	/				

3742578944

CT :Thesis 6074006730 thesis / rev: 27072562 11:31:40 / seq: 5

ข้อ	ข้อความ	จริง น้อย ที่สุด	จริง น้อย	จริง ปาน กลาง	จริง มาก	จริง มาก ที่สุด
	การเข้าใจผู้อื่น					
1	ฉันเข้าใจความรู้สึกของเพื่อนได้ จากการสังเกตสีหน้าและแววตาของเขา					
2	เมื่อเพื่อนเกิดความวิตกกังวล ฉันจะเข้าใจความรู้สึกของเขา					
3	เมื่อมีการสนทนากับเพื่อน ฉันจะตั้งใจฟังในสิ่งที่เขากำลังพูด เพื่อให้เข้าใจถึงความรู้สึกของเขา					
4	ขณะสนทนากับเพื่อน ฉันจะสังเกตพฤติกรรมของเพื่อนด้วย เพื่อให้ทราบถึงความต้องการของเขา					
5	ฉันจะยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนเสมอ					
6	ฉันเข้าใจในสิ่งที่เพื่อนแสดงออกว่าเขาต้องการอะไร					
	การมีจิตใจไม่ริการช่วยเหลือ					
7	เมื่อเพื่อนขอความช่วยเหลือ ฉันจะเต็มใจช่วยเพื่อนเสมอ โดยไม่หวังผลตอบแทน					
8	ฉันคาดเดาได้ว่าเพื่อนไม่สบายใจและกันสามารถช่วยได้เพื่อนรู้สึกดีขึ้นได้					
9	เมื่อเพื่อนมีความทุกข์ ฉันมักจะช่วยเหลือเขาเสมอ					
10	เมื่อเพื่อนรู้สึกเสียใจ ฉันจะช่วยเหลือเขาด้วยการปลอบโยน					
11	เมื่อเพื่อนเวียนไม่เข้าใจ ฉันจะช่วยเหลือเขาด้วยการอธิบายเพิ่มเติม					
12	ฉันรู้สึกภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือเพื่อนเมื่อเขาประสบปัญหา					
	การรู้จักส่งเสริมผู้อื่น					
13	ฉันรู้สึกภูมิใจที่มีส่วนสนับสนุน ส่งเสริม ให้เพื่อนมีผลการศึกษาที่ดีขึ้นได้					
14	เมื่อฉันรู้ว่าเพื่อนต้องการอะไร ฉันจะคอยสนับสนุนให้เขาสนใจในสิ่งที่ต้องการ					
15	เมื่อเพื่อนสอบได้คะแนนดี ฉันจะส่งเสริมสนับสนุน และแสดงความยินดีกับเขา					

16	เมื่อเพื่อนมีความสามารถในเรื่องใดๆ ฉันจะคอยส่งเสริมสนับสนุน					
17	ฉันกล้าเข้าร่วมชมเชยและสนับสนุนเมื่อผู้อื่นทำคุณงามความดี					
18	หากเพื่อนมีความสามารถในเรื่องใด ฉันจะช่วยส่งเสริมให้เขาได้พัฒนาในเรื่องนั้นๆ					
	การรู้จักให้ออกาสผู้อื่น					
19	ฉันพร้อมที่จะเปิดโอกาสให้เพื่อนได้แสดงความต้องการของเขาออกมา					
20	ฉันจะเปิดโอกาสผู้อื่นได้แสดงความคิดเห็นในการทำงานร่วมกัน					
21	ฉันจะให้โอกาสผู้อื่นเสมอ แม้เราจะทำผิดพลาดมาหลายครั้ง					
22	เมื่อเพื่อนสักแต่โกรธโมโห ฉันจะให้โอกาสเขาได้ปรับปรุงตัวเอง					
23	ฉันมักจะมองหาส่วนที่ดีของผู้อื่น เพื่อจะให้โอกาสให้เขาได้แสดงสิ่งดีๆ ออกมา					
24	เมื่อผู้อื่นประสบความล้มเหลว ฉันจะให้โอกาสและเป็นกำลังใจให้เขาผู้					
	การตระหนักความคิดของกลุ่ม					
25	เมื่อฉันอยู่ในกลุ่มเพื่อนๆ ฉันสามารถรับรู้ความคิดของเราได้					
26	ฉันสามารถสรุปความคิดเห็นของเพื่อนในกลุ่มได้เมื่อมีการอภิปรายกลุ่ม					
27	ฉันเข้าใจความคิดเห็นของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม ว่าเขามีความรู้สึกอย่างไร					
28	ฉันมักจะให้ความสำคัญในการแสดงความคิดเห็นของสมาชิกแต่ละคนภายในกลุ่ม					
29	เมื่อทำงานกลุ่ม ฉันมักจะตระหนักถึงความสัมพันธ์กับสมาชิกทุกคนเสมอ					
30	ฉันสามารถอ่านสถานการณ์ในกลุ่มได้ว่าสมาชิกแต่ละคนมีความรู้สึกต่อกันอย่างไร					

	คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	เอกสารแจ้งข้อมูลคำอธิบายสำหรับ ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย	AF 09-04/5.0
			หน้า 1/4

ชื่อโครงการวิจัย ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดอุบลราชธานี และความเกี่ยวข้องกับ
ระหว่างการใช้ปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว

ผู้วิจัยหลัก

ชื่อ นางสาวจุฑาทิพย์ แต้ภักดิ์
ที่อยู่ทำงานหรือสถานศึกษาของผู้วิจัย ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถนน
พระราม 4 เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330
เบอร์โทรศัพท์ที่ทำงาน 02-256-4298
เบอร์โทรศัพท์ติดต่อ 24 ชั่วโมง 086-3995319

อาจารย์ที่ปรึกษา

ชื่อ ทญ. พันศรี เกตุโชค
ที่อยู่ทำงาน ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถนน
พระราม 4 เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330
เบอร์โทรศัพท์ที่ทำงาน 02-256-4298
เบอร์โทรศัพท์ติดต่อ 24 ชั่วโมง 089-1163639

แหล่งทุนวิจัย ไม่มี

เรียน ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยทุกท่าน

ท่านได้รับเชิญให้เข้าร่วมในโครงการวิจัยนี้เนื่องจากท่านเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเบ็ญจะมะ
มหาราช จังหวัดอุบลราชธานี ก่อนที่ท่านจะตัดสินใจเข้าร่วมในการศึกษาวิจัยดังกล่าว ขอให้ท่านอ่านเอกสารฉบับนี้อย่างถี่
ถ้วน เพื่อให้ท่านได้ทราบถึงเหตุผลและรายละเอียดของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ หากท่านมีข้อสงสัยใดๆ เพิ่มเติม กรุณา
ซักถามหา ผู้ทำวิจัย ซึ่งจะเป็นผู้สามารถตอบคำถามและให้ความกระจ่างแก่ท่านได้

ท่านสามารถขอคำแนะนำในการเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้จากครอบครัว เพื่อน ท่านมีเวลาว่างเพียงพอในการ
ตัดสินใจโดยอิสระ ถ้าท่านตัดสินใจแล้วว่าจะเข้าร่วมในโครงการวิจัยนี้ ขอให้ท่านลงนามในเอกสารแสดงความยินยอม
ของโครงการวิจัยนี้

เหตุผลความจำเป็น

	คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย	เอกสารชี้แจงข้อมูลคำอธิบายสำหรับ	AF 09-04/5.0
	คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัย	หน้า 1/4

ความเห็นอกเห็นใจเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินชีวิต เนื่องจากทักษะนี้จะเป็นตัวผลักดันให้บุคคลรู้สึก ร่วมทุกข์และเห็นอกเห็นใจบุคคลอื่น และพยายามดับทุกข์ให้ผู้อื่น ดังนั้นทักษะนี้จึงช่วยพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ครอบคลุม จนไปถึงในระดับประเทศ ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นเป็นหัวใจสำคัญของการเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ และการเข้าใจคนอื่น ซึ่งช่วยให้บุคคลหนึ่งสามารถทำประโยชน์แก่สังคมได้

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นช่วงวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งร่างกายและจิตใจอย่างมาก จากเด็กเติบโตไปสู่ ความเป็นผู้ใหญ่ โดยจากสภาพที่ต้องพึ่งพาผู้ใหญ่ไปสู่สภาวะที่รับผิดชอบและพึ่งพาตนเอง ดังนั้นการศึกษาค้นคว้าความเห็นอก เห็นใจผู้อื่น ในบุคคลวัยนี้จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจอย่างมาก เพราะเป็นช่วงที่เด็กกำลังเรียนรู้ที่จะเข้าใจผู้อื่นและปรับตัวใน สังคม

ดังนั้นผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นและรวมไปถึงการหาความสัมพันธ์ใน ด้านความผูกพันครอบครัว คือการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว ในเด็กมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อ ศึกษาและรวมถึงการส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ในครอบครัวให้ดีขึ้น และส่งเสริมให้เด็กมีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาการเห็นอกเห็นใจผู้อื่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช
2. เพื่อศึกษาการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเห็นอกเห็นใจ และการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษา

ตอนต้น ในโรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช

โดยเก็บข้อมูลจาก นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 363 คน

วิธีการที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

1. ผู้วิจัยจะให้ท่านทำแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานทั่ว ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 19 ข้อ
2. ผู้วิจัยจะให้ท่านทำแบบประเมินการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว จำนวน 36 ข้อ
3. ผู้วิจัยจะให้ท่านทำแบบประเมินความเห็นอกเห็นใจ จำนวน 30 ข้อ

การเข้าร่วม โครงการวิจัย โดยการตอบแบบสอบถามทั้งหมดนี้ ดำเนินการเพียง 1 ครั้ง โดยท่านมีสิทธิไม่ตอบ คำถามข้อใด ๆ ที่ท่านไม่ต้องการตอบและการตอบแบบสอบถามจะให้เวลาทั้งสิ้นประมาณ 30 นาที

ความรับผิดชอบของอาสาสมัครผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัย

	คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	เอกสารชี้แจงข้อมูลคำอธิบายสำหรับ ผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัย	AF 09-04/5.0
			หน้า 1/4

เพื่อให้งานวิจัยนี้ประสบความสำเร็จ ผู้ทำวิจัยใคร่ขอความร่วมมือจากท่าน โดยจะขอให้ปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้ทำวิจัยอย่างเคร่งครัด

ความเสี่ยงที่อาจได้รับ

ท่านอาจมีความเสี่ยงเพียงเล็กน้อย เช่น เสียเวลา ไม่สะดวก รู้สึกไม่สบายกายหรือใจระหว่างตอบคำถามหรือทำแบบทดสอบ หากท่านมีข้อสงสัยใดๆ เกี่ยวกับความเสี่ยงที่อาจได้รับจากการเข้าร่วมในโครงการวิจัย ท่านสามารถสอบถามจากผู้ทำวิจัยได้ตลอดเวลา

ประโยชน์ที่อาจได้รับ

ท่านจะไม่ได้รับประโยชน์ใดๆ จากการเข้าร่วมวิจัยในครั้งนี้ แต่ผลการศึกษาที่ได้จะเป็นแนวทางในการพัฒนางานวิจัยในด้านการศึกษาด้านความเห็นอกเห็นใจและการปฏิบัติหน้าที่ในครอบครัว และส่งเสริมให้เด็กมีความเห็นอกเห็นใจต่อไป

ค่าตอบแทนสำหรับผู้เข้าร่วมวิจัย

ท่านจะไม่ได้รับเงินค่าตอบแทนจากการเข้าร่วมโครงการวิจัย แต่ผลการศึกษาที่ได้จะเป็นแนวทางในการพัฒนางานวิจัยในด้านการศึกษาด้านความเห็นอกเห็นใจและการปฏิบัติหน้าที่ในครอบครัว และส่งเสริมให้เด็กมีความเห็นอกเห็นใจต่อไป

การเข้าร่วมและการคืนข้อมูลเข้าร่วมโครงการวิจัย

การเข้าร่วมในโครงการวิจัยครั้งนี้เป็นไปโดยความสมัครใจ หากท่านไม่สมัครใจจะเข้าร่วมการศึกษแล้ว ท่านสามารถถอนตัวได้ตลอดเวลา การขอลงตัวออกจากโครงการวิจัยจะไม่มีผลต่อการดูแลรักษาโรคของท่านแต่อย่างใด

หากท่านมีปัญหาหรือข้อสงสัยประการใด กรุณาติดต่อผู้วิจัย นางสาว จุฑาพร แต้ภักดิ์ ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถนนพระราม 4 เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทร 086-3995319 ซึ่งยินดีให้ข้อมูลแก่ท่านทุกประการ

การปกป้องรักษาข้อมูลความลับของอาสาสมัคร

ข้อมูลที่จะนำไปสู่การเปิดเผยตัวตน จะได้รับการปกปิดและจะไม่เปิดเผยแก่สาธารณชน ในกรณีที่ผลการวิจัยได้รับการตีพิมพ์ ชื่อและที่อยู่ของท่านจะต้องได้รับการปกปิดอยู่เสมอ โดยจะใช้เฉพาะรหัสประจำโครงการวิจัยของท่าน

จากการลงนามยินยอมของท่าน ผู้ทำวิจัย และผู้สนับสนุนการวิจัย คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย ผู้ตรวจสอบการวิจัย และหน่วยงานควบคุมระเบียบกฎหมาย สามารถเข้าไปตรวจสอบบันทึกข้อมูลทางการแพทย์ของท่านได้แม้จะ

	คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	เอกสารชี้แจงข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้ เข้าร่วมในโครงการวิจัย	AF 09-04/5.0
			หน้า 1/4

สิ้นสุดโครงการวิจัยแล้วก็ตาม โดยไม่ละเมิดสิทธิของท่านในการรักษาความลับเกินขอบเขตที่กฎหมายและระเบียบ
กฎหมายอนุญาตไว้

การยกเลิกการให้ความยินยอม

หากท่านต้องการยกเลิกการให้ความยินยอมดังกล่าว ท่านสามารถแจ้ง หรือเขียนบันทึกขอยกเลิกการให้คำยินยอม
โดยส่งไปที่นางสาวจุฑาพร แด้กักดี ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถนนพระราม 4 เขต
ปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330

หากท่านขอยกเลิกการให้คำยินยอมหลังจากที่ท่านได้เข้าร่วมโครงการวิจัยแล้ว ข้อมูลส่วนตัวของท่านจะ ไม่ถูก
บันทึกเพิ่มเติม อย่างไรก็ตามข้อมูลอื่น ๆ ของท่านอาจถูกนำมาใช้เพื่อประเมินผลการวิจัย และท่านจะไม่สามารถกลับมา
เข้าร่วมในโครงการนี้ได้อีก ทั้งนี้เนื่องจากข้อมูลของท่านที่จำเป็นสำหรับใช้เพื่อการวิจัย ไม่ได้ถูกบันทึก

สิทธิของผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัย

ในฐานะที่ท่านเป็นผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัย ท่านจะมีสิทธิ์ดังต่อไปนี้

1. ท่านจะได้รับทราบถึงลักษณะและ วัตถุประสงค์ของกรวิจัยในครั้งนี้
2. ท่านจะได้รับการอธิบายเกี่ยวกับระเบียบวิธีการของกรวิจัยที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้
3. ท่านจะได้รับการอธิบายถึงความเสี่ยงและความไม่สบายที่จะได้รับจากการวิจัย
4. ท่านจะได้รับการอธิบายถึงประโยชน์ที่ท่านอาจจะได้รับจากการวิจัย
5. ท่านจะมีโอกาสได้ซักถามเกี่ยวกับงานวิจัยหรือขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย
6. ท่านจะได้รับการว่ากรยินยอมเข้าร่วมในโครงการวิจัยนี้ ท่านสามารถขอถอนตัวจากโครงการเมื่อไรก็ได้ โดย
ผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัยสามารถขอถอนตัวจากโครงการ โดยไม่ได้รับผลกระทบใด ๆ ทั้งสิ้น
7. ท่านจะได้รับเอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัยและสำเนาเอกสาร ใบยินยอมที่มีทั้งลายเซ็น
และวันที่
8. ท่านมีสิทธิ์ในการตัดสินใจว่าจะเข้าร่วมในโครงการวิจัยหรือไม่ก็ได้ โดยปราศจากการใช้อิทธิพลบังคับข่มขู่ หรือ
การหลอกลวง

หากท่านไม่ได้รับการชดเชยอันควรต่อการบาดเจ็บหรือเจ็บป่วยที่เกิดขึ้นโดยตรงจากการวิจัย หรือท่านไม่ได้รับ
การปฏิบัติตามที่ปรากฏในเอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมในการวิจัย ท่านสามารถร้องเรียนได้ที่ สำนักงาน
คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดิโกอานันท์มทิลดชั้น 3 โรงพยาบาล
จุฬาลงกรณ์ ถนนพระราม 4 ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทรศัพท์/โทรสาร 0-2256-4493 ในเวลาราชการ หรือ e-mail :
medchulairb@chula.ac.th

	คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	เอกสารชี้แจงข้อมูลคำอธิบายสำหรับ ผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัย	AF 09-04/5.0
			หน้า 1/4

การลงนามในเอกสารให้ความยินยอม ไม่ได้หมายความว่าท่านได้ตัดสินใจทางกฎหมายตามปกติที่ท่านพึงมี

ขอขอบคุณในการให้ความร่วมมือของท่านมา ณ ที่นี้

.....

3742578944

CU iThesis 6074006730 thesis / recv: 27072562 11:31:40 / seq: 5

	คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	เอกสารชี้แจงข้อมูลคำอธิบายสำหรับ ผู้แทนโดยชอบธรรม/ผู้ปกครอง	AF 09-04/5.0 หน้า 2/4
---	--	--	--------------------------

เห็นใจผู้อื่นในบุคคลอื่นจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจอย่างมาก เพราะเป็นช่วงที่เด็กกำลังเรียนรู้ที่จะเข้าใจผู้อื่นและปรับตัวในสังคม

ดังนั้นผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นและรวมไปถึงการหาความสัมพันธ์ในด้านความผูกพันกับครอบครัว คือการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว ในเด็กมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อศึกษาและรวมถึงการส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ในครอบครัวให้ดีขึ้น และส่งเสริมให้เด็กมีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาการเห็นอกเห็นใจผู้อื่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช
2. เพื่อศึกษาการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเห็นอกเห็นใจ และการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ตอนต้นในโรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช

โดยเก็บข้อมูลจาก นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 363 คน

วิธีการที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

หลังจากท่านตัดสินใจให้ผู้ที่อยู่ในความดูแลของท่านเข้าร่วมในการศึกษาวิจัยดังกล่าว ผู้เข้าร่วมงานวิจัยจะทำแบบสอบถาม ได้แก่

1. แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 19 ข้อ
2. แบบประเมินการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว จำนวน 36 ข้อ
3. แบบประเมินความเห็นอกเห็นใจ จำนวน 30 ข้อ

การเข้าร่วมโครงการวิจัยโดยการตอบแบบสอบถามทั้งหมดนี้ ดำเนินการเพียง 1 ครั้ง โดยผู้เข้าร่วมวิจัยมีสิทธิไม่ตอบคำถามข้อใดๆ ที่ไม่ต้องการตอบและการตอบแบบสอบถามจะใช้เวลาทั้งสิ้นประมาณ 30 นาที

ความรับผิดชอบของอาสาสมัครผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัย

เพื่อให้งานวิจัยนี้ประสบความสำเร็จ ผู้ทำวิจัยใคร่ขอความความร่วมมือจากท่าน โดยจะขอให้ท่านอนุญาตให้บุคคลในการดูแลของท่านเข้าร่วมโครงการ

ความเสี่ยงที่อาจได้รับ

	คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	เอกสารชี้แจงข้อมูลคำอธิบายสำหรับ ผู้แทนโดยชอบธรรม/ผู้ปกครอง	AF 09-04/5.0 หน้า 3/4

ผู้เข้าร่วมวิจัยอาจมีความเสี่ยงเพียงเล็กน้อย เช่น เสียเวลา ไม่สะดวก รู้สึกไม่สบายกายหรือใจระหว่างตอบคำถามหรือทำแบบทดสอบ หากท่านมีข้อสงสัยใดๆ เกี่ยวกับความเสี่ยงที่อาจได้รับการเข้าร่วมในโครงการวิจัย ท่านสามารถสอบถามจากผู้ทำวิจัยได้ตลอดเวลา

ประโยชน์ที่อาจได้รับ

ผู้เข้าร่วมวิจัยจะไม่ได้รับประโยชน์ใดๆ จากการเข้าร่วมในการวิจัยครั้งนี้ แต่ผลการศึกษาที่ได้จะเป็นข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผลของงานวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้ในการวางแผน พัฒนา ส่งเสริม และป้องกันปัญหาด้านการรังแกกันในโรงเรียน

ค่าตอบแทนสำหรับผู้เข้าร่วมวิจัย

ผู้เข้าร่วมวิจัยจะไม่ได้รับเงินค่าตอบแทนจากการเข้าร่วมในการวิจัย แต่ผลการศึกษาที่ได้จะเป็นแนวทางในการพัฒนางานวิจัยในด้านการศึกษาด้านความเห็นอกเห็นใจและการปฏิบัติหน้าที่ในครอบครัว และส่งเสริมให้เด็กมีความเห็นอกเห็นใจต่อไป

การเข้าร่วมและการสิ้นสุดการเข้าร่วมโครงการวิจัย

การเข้าร่วมในโครงการวิจัยครั้งนี้เป็นไปโดยความสมัครใจ หากท่านไม่อนุญาตให้บุคคลในการดูแลของท่านเข้าร่วมโครงการ ท่านสามารถแจ้งให้ผู้เข้าร่วมถอนตัวได้ตลอดเวลา การขอลงตัวออกจากโครงการวิจัยจะไม่มีผลต่อท่านแต่อย่างใด

หากท่านมีปัญหาหรือข้อสงสัยประการใด กรุณาติดต่อผู้วิจัย นางสาวจุฑาทิพย์ แพทย์ศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถนนพระราม 4 เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทร 026-3995319 ซึ่งยินดีให้ข้อมูลแก่ท่านทุกประการ

การปกป้องรักษาข้อมูลความลับของอาสาสมัคร

ข้อมูลที่จะไปสู่การเปิดเผยตัวท่านและบุตรหรือผู้ที่อยู่ในความดูแลของท่าน จะได้รับการปกปิดและไม่เปิดเผยแก่สาธารณชน ในกรณีที่เกิดการวิจัยได้รับการตีพิมพ์ ชื่อและที่อยู่ของผู้เข้าร่วมวิจัยจะต้องได้รับการปกปิดอยู่เสมอ โดยจะใช้เฉพาะรหัสประจำโครงการวิจัยของผู้เข้าร่วมวิจัย จากการลงนามยินยอมของท่าน ผู้ทำวิจัยและผู้สนับสนุนการวิจัยสามารถเข้าไปตรวจสอบบันทึกข้อมูลจากแบบสอบถามของท่านได้แม้จะสิ้นสุดโครงการวิจัยแล้วก็ตาม หากท่านต้องการยกเลิกการให้สิทธิ์ดังกล่าวท่านสามารถแจ้งหรือเขียนบันทึกขอยกเลิกการให้คำยินยอม โดยส่งไปที่ นางสาวจุฑาทิพย์ แพทย์ศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถนนพระราม 4 เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330

หากท่านขอยกเลิกการให้คำยินยอมหลังจากที่ท่านได้เข้าร่วมโครงการวิจัยแล้ว ข้อมูลส่วนตัวของท่านและบุตรหรือผู้ที่อยู่ในความดูแลของท่านจะไม่ถูกบันทึกเพิ่มเติม อย่างไรก็ตามข้อมูลอื่นๆ ของท่านและบุตรหรือผู้ที่อยู่ในความดูแลของท่าน

	คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย	เอกสารชี้แจงข้อมูลคำอธิบายสำหรับ	AF 09-04/5.0
	คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ผู้แทนโดยชอบธรรม/ผู้ปกครอง	หน้า 4/4

อาจถูกนำมาใช้เพื่อประเมินผลการวิจัย และท่านจะไม่สามารถกลับมาเข้าร่วมในโครงการครั้งนี้ได้อีก ทั้งนี้เนื่องจากข้อมูลของท่านและบุตรหรือผู้ที่อยู่ในความดูแลของท่านที่จำเป็นสำหรับการใช้เพื่อการวิจัยไม่ได้ถูกบันทึก

การยกเลิกการให้ความยินยอม

หากท่านต้องการยกเลิกการให้การอนุญาตดังกล่าว ท่านสามารถแจ้ง หรือเขียนบันทึกขอยกเลิกการให้คำยินยอม โดยส่งไปที่นางสาวจุฑาทพร แต้มภักดี ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถนนพระราม 4 เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330

หากท่านขอยกเลิกการให้คำยินยอมหลังจากที่ท่านได้เข้าร่วมโครงการวิจัยแล้ว ข้อมูลส่วนตัวของท่านและบุตรหรือผู้ที่อยู่ในความดูแลของท่านจะไม่ได้ถูกบันทึกเพิ่มเติม อย่างไรก็ตามข้อมูลอื่น ๆ ของท่านและบุตรหรือผู้ที่อยู่ในความดูแลของท่าน อาจถูกนำมาใช้เพื่อประเมินผลการวิจัย และท่านจะไม่สามารถกลับมาเข้าร่วมในโครงการนี้ได้อีก ทั้งนี้เนื่องจากข้อมูลของท่านและบุตรหรือผู้ที่อยู่ในความดูแลของท่านที่จำเป็นสำหรับการใช้เพื่อการวิจัยไม่ได้ถูกบันทึก

สิทธิ์ของผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัย

ในฐานะที่ท่านเป็นผู้แทนชอบธรรม/ผู้ปกครองของผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัย ท่านจะมีสิทธิ์ในการตัดสินใจดังต่อไปนี้

1. ท่านจะได้รับทราบถึงลักษณะและวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้
2. ท่านจะได้รับการอธิบายเกี่ยวกับระเบียบวิธีการของการวิจัยที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้
3. ท่านจะได้รับการอธิบายถึงความเสี่ยงที่จะได้รับจากการวิจัย
4. ท่านจะได้รับการอธิบายถึงประโยชน์ที่ท่านอาจจะได้รับจากการวิจัย
5. ท่านจะได้ซักถามเกี่ยวกับงานวิจัยหรือขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย
6. ท่านจะได้รับทราบว่าการอนุญาตให้เข้าร่วมในโครงการวิจัยนี้
7. ท่านจะได้รับเอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัยและสำเนาเอกสารยินยอมที่มีทั้งลายเซ็นและวันที่
8. ท่านมีสิทธิ์ในการตัดสินใจว่าจะอนุญาตให้ผู้บุคคลในการดูแลของท่านเข้าร่วมในโครงการวิจัยหรือไม่ก็ได้ โดยปราศจากการใช้อิทธิพลบังคับข่มขู่ หรือการหลอกลวง

หากท่านไม่ได้รับการปฏิบัติตามที่ปรากฏในเอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมในการวิจัย ท่านสามารถร้องเรียนได้ที่ คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตึกอำนวยการ 3 โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ถนนพระราม 4 ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทรศัพท์ 0-2256-4493 ในเวลาราชการ อีเมล researchaffairs@gmail.com

การลงนามในเอกสารให้ความยินยอม ไม่ได้หมายความว่าท่านได้สละสิทธิ์ทางกฎหมายตามปกติที่ท่านพึงมี

 <p>คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</p>	<p>เอกสารแสดงความยินยอมเข้าร่วมในโครงการวิจัย สำหรับผู้แทนโดยชอบธรรม (Informed Consent Form)</p> <p style="text-align: right;">หน้า 1 / 2</p>
---	--

โครงการวิจัยเรื่อง ความเกี่ยวข้องระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวและความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

ในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดอุบลราชธานี

วันให้ความยินยอม วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า นาย/นาง/นางสาว.....(ชื่อ-นามสกุล ผู้แทนโดยชอบธรรม) ซึ่งมีความสัมพันธ์เป็น.....ของ ค.ช./ค.ญ./นาย/นาง/นางสาว.....(ชื่อ-นามสกุล ของผู้เข้าร่วมการวิจัย) ได้อ่านรายละเอียดจากเอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมการวิจัยที่แนบมาฉบับวันที่.....แล้วข้าพเจ้ายินยอมให้ ค.ช./ค.ญ./นาย/นาง/นางสาว.....(ชื่อ-นามสกุล ของผู้เข้าร่วมการวิจัย) เข้าร่วมในโครงการวิจัยโดยสมัครใจ

ข้าพเจ้าได้รับสำเนา เอกสารแสดงความยินยอมเข้าร่วมใน โครงการวิจัยที่ข้าพเจ้าได้ลงนาม และ วันที่ พร้อมกับ เอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัย ทั้งนี้ก่อนที่จะลงนามในใบยินยอมเข้าร่วมในการวิจัยนี้ ข้าพเจ้าและผู้เข้าร่วมการวิจัยได้รับการอธิบายจากผู้วิจัยถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ระยะเวลาของการทำวิจัย วิธีการวิจัย อันตราย หรืออาการที่อาจเกิดขึ้นจากการวิจัย หรือจากยาที่ใช้รวมทั้งประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากการวิจัยและแนวทางรักษาโดยวิธีอื่นอย่างละเอียด ข้าพเจ้าและผู้เข้าร่วมการวิจัยมีเวลาและโอกาสเพียงพอ ในการซักถามข้อสงสัยทั้งหมดจนมีความเข้าใจอย่างดีแล้ว โดยผู้วิจัยได้ตอบคำถามต่างๆ ที่ข้าพเจ้าและผู้เข้าร่วมการวิจัย สงสัยด้วยความเต็มใจไม่ปิดบังซ่อนเร้นจนข้าพเจ้าและผู้เข้าร่วมการวิจัยพอใจ

ข้าพเจ้าและผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัยได้รับทราบจากผู้วิจัยว่าหากเกิดอันตรายใด ๆ จากการศึกษาดังกล่าว ผู้เข้าร่วมการวิจัย จะได้รับการรักษาพยาบาล โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

ข้าพเจ้าเข้าใจถึงสิทธิที่จะบอกเลิกการเข้าร่วมการวิจัย เมื่อใดก็ได้โดยไม่ต้องแจ้งเหตุผลและการบอกเลิกการเข้าร่วมการวิจัยนี้ จะไม่มีผลต่อการรักษาโรคหรือสิทธิอื่นๆ ที่ผู้เข้าร่วมการวิจัยจะพึงได้รับต่อไป

ผู้วิจัยรับรองว่าจะเก็บข้อมูลเฉพาะเกี่ยวกับตัวของผู้เข้าร่วมการวิจัยเป็นความลับ และจะเปิดเผยได้เฉพาะเมื่อได้รับการยินยอมจากข้าพเจ้าเท่านั้น บุคคลอื่น ในนามของบัณฑิตวิทยาลัย คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน และสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา อาจจะได้รับอนุญาตให้เข้ามาตรวจและประมวลข้อมูลส่วนตัวของผู้เข้าร่วมการวิจัย ทั้งนี้จะต้องกระทำไปเพื่อวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลเท่านั้น โดยการตกลงที่จะเข้าร่วมการศึกษานี้ ข้าพเจ้าได้ให้ความยินยอมที่จะให้มีการตรวจสอบประวัติทางการแพทย์ของผู้เข้าร่วมการวิจัยได้

ผู้วิจัยรับรองว่าจะไม่มีการเก็บข้อมูลใด ๆ ของผู้เข้าร่วมการวิจัย เพิ่มเติม หลังจากที่ข้าพเจ้าขอยกเลิกการเข้าร่วมโครงการวิจัยและต้องการให้ทำลายเอกสารและ/หรือตัวอย่างที่ใช้ตรวจสอบทั้งหมดที่สามารถสืบค้นถึงตัวผู้เข้าร่วมการวิจัย

ข้าพเจ้าเข้าใจว่า ข้าพเจ้าและ ผู้เข้าร่วมการวิจัยมีสิทธิ์ที่จะตรวจสอบหรือแก้ไขข้อมูลส่วนตัวของผู้เข้าร่วมการวิจัยและสามารถบอกเลิกการให้สิทธิในการใช้ข้อมูลส่วนตัวของผู้เข้าร่วมการวิจัยได้ โดยต้องแจ้งให้ผู้วิจัยรับทราบ

Version 1.0 Date 16-03-2018

 <p style="text-align: center;">คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</p>	<p style="text-align: center;">เอกสารแสดงความยินยอมเข้าร่วมในโครงการวิจัย สำหรับผู้แทนโดยชอบธรรม (Informed Consent Form)</p> <p style="text-align: right;">หน้า 1 / 2</p>
---	--

ข้าพเจ้าได้ตระหนักว่า ข้อมูลในการวิจัยรวมถึงข้อมูลทางการแพทย์ที่ไม่มีการเปิดเผยชื่อของผู้เข้าร่วมการวิจัย จะผ่านกระบวนการต่าง ๆ เช่น การเก็บข้อมูล การบันทึกข้อมูลในรูปแบบบันทึกและในคอมพิวเตอร์ การตรวจสอบ การวิเคราะห์ และการรายงานข้อมูลเพื่อวัตถุประสงค์ทางวิชาการ รวมทั้งการใช้ข้อมูลทางการแพทย์ในอนาคตหรือการวิจัยทางด้านเภสัชภัณฑ์ เท่านั้น ข้าพเจ้าได้อ่านข้อความข้างต้น และมีความเข้าใจดีทุกประการแล้ว อินดีให้ ค.ช./ค.ญ./นาย/นาง/นางสาว (ชื่อ-นามสกุล ของผู้เข้าร่วมวิจัย) เข้าร่วมในโครงการวิจัยด้วยความเต็มใจ จึงได้ลงนามในเอกสารใบยินยอมนี้

..... ลงนามผู้แทน โดยชอบธรรม
(.....) ชื่อผู้แทน โดยชอบธรรมตัวบรรจง
..... ความสัมพันธ์ของผู้แทน โดยชอบธรรมกับผู้เข้าร่วมการวิจัย
วันที่ เดือน พ.ศ.

ข้าพเจ้าได้อธิบายถึงวัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย วิธีการวิจัย อันตราย อาการไม่พึงประสงค์ หรือความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการวิจัย หรือจากยาที่ใช้รวมทั้งประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากการวิจัยอย่างละเอียด ให้ผู้แทนโดยชอบธรรมของผู้เข้าร่วมการวิจัย ความหมายข้างต้นได้ทราบและมีความเข้าใจดีแล้ว หรือลงนามลงในเอกสารแสดงความยินยอมด้วยความเต็มใจ

..... ลงนามผู้ทำวิจัย
(.....) ชื่อผู้ทำวิจัย ตัวบรรจง
วันที่ เดือน พ.ศ.

..... ลงนามพยาน
(.....) ชื่อพยาน ตัวบรรจง
วันที่ เดือน พ.ศ.

	คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	เอกสารแสดงความยินยอมเข้าร่วม โครงการสำหรับอาสาสมัคร	AF 09-
			05/5.0 หน้า 1/2

การวิจัยเรื่อง ความเกี่ยวข้องระหว่างการใช้ยาปฏิชีวนะที่ของครอบครัวและความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
จังหวัดอุบลราชธานี

วันที่ให้คำยินยอม วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

ข้าพเจ้า นาย/นางนางสาว.....

ที่อยู่
.....
.....

ได้อ่านรายละเอียดจากเอกสารข้อมูลสำหรับผู้เข้าร่วม โครงการวิจัยวิจัยที่แนบมาฉบับวันที่..... และ
ข้าพเจ้ายินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัยโดยสมัครใจ

ข้าพเจ้าได้รับสำเนาเอกสารแสดงความยินยอมเข้าร่วมในโครงการวิจัยที่ข้าพเจ้าได้ลงนาม และ วันที่ พร้อมด้วยเอกสาร
ข้อมูลสำหรับผู้เข้าร่วม โครงการวิจัย ทั้งนี้ก่อนที่จะลงนามในใบยินยอมให้ทำการวิจัยนี้ ข้าพเจ้าได้รับการอธิบายจากผู้วิจัยถึง
วัตถุประสงค์ของการวิจัย ระยะเวลาของการทำวิจัย วิธีการวิจัย ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการเข้าร่วมการวิจัย รวมทั้งประโยชน์ที่
จะเกิดขึ้นจากการวิจัยอย่างละเอียด ข้าพเจ้ามีเวลาและโอกาสเพียงพอในการซักถามข้อสงสัยจนมีความเข้าใจอย่างดีแล้ว โดยผู้วิจัย
ได้ตอบคำถามต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจไม่ปิดบังซ่อนเร้นจนข้าพเจ้าพอใจ

ข้าพเจ้ารับทราบจากผู้วิจัยว่า ข้าพเจ้ามีสิทธิที่จะบอกเลิกเข้าร่วมในโครงการวิจัยเมื่อใดก็ได้ โดยไม่จำเป็นต้องแจ้งเหตุผล
และการบอกเลิกการเข้าร่วมการวิจัยนี้ จะไม่มีผลต่อการรักษาโรคหรือสิทธิอื่น ๆ ที่ข้าพเจ้าจะพึงได้รับต่อไป

ผู้วิจัยรับรองว่าจะเก็บข้อมูลส่วนตัวของข้าพเจ้าและบุตรหรือผู้ที่อยู่ในความดูแลของข้าพเจ้าด้วยความลับ และจะเปิดเผย
ได้เฉพาะเมื่อได้รับการยินยอมจากข้าพเจ้าเท่านั้น อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน อาจได้รับอนุญาตให้
เข้ามาตรวจสอบและประมวลผลข้อมูลของข้าพเจ้าและบุตรหรือผู้ที่อยู่ในความดูแลของข้าพเจ้า ทั้งนี้ต้องกระทำไปเพื่อตรวจสอบความ
ถูกต้องของข้อมูลเท่านั้น โดยการตกลงที่จะเข้าร่วมการศึกษานี้ข้าพเจ้าได้ให้คำยินยอมที่จะให้มีการตรวจสอบข้อมูลประวัติใน
แบบสอบถามของข้าพเจ้าและบุตรหรือผู้ที่อยู่ในความดูแลของข้าพเจ้าได้

ผู้วิจัยรับรองว่าจะไม่มีการเก็บข้อมูลใด ๆ เพิ่มเติม หลังจากที่ข้าพเจ้าขอยกเลิกการเข้าร่วมโครงการวิจัยและต้องการให้
ทำลายเอกสารทั้งหมดที่สามารถสืบค้นถึงตัวข้าพเจ้าและบุตรหรือผู้ที่อยู่ในความดูแลของข้าพเจ้าได้

ข้าพเจ้าเข้าใจว่า ข้าพเจ้ามีสิทธิที่จะตรวจสอบหรือแก้ไขข้อมูลส่วนตัวของข้าพเจ้าและบุตรหรือผู้ที่อยู่ในความดูแลของ
ข้าพเจ้า และสามารถยกเลิกการให้สิทธิในการใช้ข้อมูลส่วนตัวของข้าพเจ้าและบุตรหรือผู้ที่อยู่ในความดูแลของข้าพเจ้าได้ โดยต้อง
แจ้งให้ผู้วิจัยรับทราบ

ข้าพเจ้าได้ตระหนักว่าข้อมูลในการวิจัย รวมถึงข้อมูลทางการแพทย์ของข้าพเจ้าและบุตรหรือผู้ที่อยู่ในความดูแลของ
ข้าพเจ้าที่ไม่มีการเปิดเผยชื่อ จะผ่านกระบวนการต่าง ๆ เช่น การเก็บข้อมูล การบันทึกข้อมูลในแบบบันทึกและ ในคอมพิวเตอร์ การ
ตรวจสอบ การวิเคราะห์ และการรายงานข้อมูล เพื่อวัตถุประสงค์ทางวิชาการ รวมทั้งการใช้ข้อมูลทางการแพทย์ในอนาคต เท่านั้น

	คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	เอกสารแสดงความยินยอมเข้าร่วม โครงการสำหรับอาสาสมัคร	AF 09- 05/5.0
			หน้า 2/2

ข้าพเจ้าได้อ่านข้อความข้างต้นและมีความเข้าใจทุกประการแล้ว ยินดีเข้าร่วมในการวิจัยด้วยความเต็มใจ จึงได้ลงนามในเอกสารแสดงความยินยอมนี้

..... ลงนามผู้ให้ความยินยอม
(.....) ชื่อผู้ยินยอมตัวบรรจง
วันที่ เดือน..... พ.ศ.....

ข้าพเจ้าได้อ่านอธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการวิจัย ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการวิจัย รวมทั้งประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากการวิจัยอย่างละเอียด ได้เข้าร่วมในโครงการวิจัยตามนามข้างต้นได้ทราบและมีความเข้าใจดีแล้ว พร้อมลงนามลงในเอกสารแสดงความยินยอมด้วยความเต็มใจ

..... ลงนามผู้ทำวิจัย
(นางสาวจุฑาทพร แต้ภักดี) ชื่อผู้ทำวิจัย ตัวบรรจง
วันที่ เดือน..... พ.ศ.....

..... ลงนามพยาน
(.....) ชื่อพยาน ตัวบรรจง
วันที่ เดือน..... พ.ศ.....

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวจุฑาพร แต้มักดี
วัน เดือน ปี เกิด	17 June 1989
สถานที่เกิด	Ubonratchathani
วุฒิการศึกษา	Master Degree in Applied Linguistics for Language Teaching , Southampton, the UK
ที่อยู่ปัจจุบัน	127 Chayangkul Road Naimuang Ubonratchathani 34000

3742578944

CU Thesais 6074006730 thesais / recv: 27072562 11:31:40 / seq: 5